

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra Účetnictví a financí

Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Komparace dědické daně v České republice a Velké Británii

Vedoucí bakalářské práce:
Ing. Václav Boněk

Autor:
Eliška Bednářová

2013

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Eliška BEDNÁŘOVÁ**
Osobní číslo: **E10056**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Komparace úpravy daně dědické v České republice a ve Velké Británii**
Zadávající katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Zásady pro vypracování:

Cíl práce:

Porovnat současnou úpravu daně dědické v ČR, o níž se v současnosti hojně diskutuje na politické i odborné úrovni, s úpravou ve Velké Británii. Na základě porovnání uvážit možné úpravy de lege ferenda.

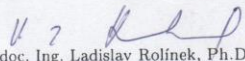
Rámcová osnova:

1. Zdanění dědictví a jeho důvody
2. Současná právní úprava daně dědické v ČR
3. Právní úprava daně dědické ve Velké Británii
4. Zhodnocení hlavních rozdílů
5. Navrhované úpravy daně dědické v ČR
6. Možnosti zahrnout dosavadní daň dědickou do daně z příjmů
7. Závěry de lege ferenda

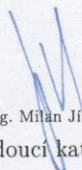
Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

Andrlík, B.: Transferové daně v zemích EU. Brno: Cerm, 2010. ISBN 978-80-7204-716-1
Široký, J.: Daně v Evropské unii. Praha: Linde, 2010. ISBN 978-80-7201-799-7
Kubátová, K.: Daňová teorie a politika. Praha: Wolters Kluwer, 2009. ISBN 80-7357-205-2
Mikeš, J., Muzikář, L.: Dědické právo, Praha: Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-674-7
Taxation trends in the European Union 2011 (k dispozici na <http://ec.europa.eu>)
www.mfcr.cz
<http://www.hm-treasury.gov.uk>
<http://ec.europa.eu>

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Václav Boněk
Katedra účetnictví a financí
Datum zadání bakalářské práce: 1. března 2012
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2013

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jilek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2012

Prohlášení:

Prohlašuji, že svoji bakalářku práci jsme vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s §47b zákona č.111/1998 Sb. v platném znění souhlasu se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných ekonomickou fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č.111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu výsledku obhajoby kvalifikační práce Theses.cz provozovanou Národní registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Dne 15. 4. 2013, v Českých Budějovicích

.....

Eliška Bednářová

Poděkování:

Děkuji vedoucímu práce Ing. Václavu Boňkovi za vedení mé bakalářské práce, za odbornou pomoc a věcné připomínky.

Obsah

Obsah	1
1. Úvod.....	3
2. Definice daně	4
3. Dědická daň	6
3.1. Zařazení dědické daně do systému daní	6
3.2. Význam dědické daně a důvody zdanění	8
4. Současná úprava dědické daně v České Republice	11
4.1. Historický vývoj dědické daně v Českých zemích	11
4.2. Současná úprava dědické daně v ČR	16
4.2.1. Předmět daně.....	16
4.2.2. Poplatník	17
4.2.3. Základ daně	18
4.2.4. Sazba daně	19
4.2.5. Osvobození	20
4.2.6. Místní příslušnost.....	21
4.2.7. Daňové přiznání	22
5. Současná úprava dědické daně ve Velké Británii	24
5.1. Historie dědické daně ve Velké Británii	24
5.1.1. První norma o dani dědické z roku 1853	24
5.1.2. Úprava zákona z roku 1881, 1884, 1901.....	25
5.1.3. Úprava daně dědické z roku 2007	26
5.2. Současná úprava dědické daně ve Velké Británii	28
5.2.1. Předmět dědické daně	28
5.2.2. Poplatník.....	29

5.2.3.	Základ daně.....	30
5.2.4.	Sazba daně	30
5.2.5.	Osvobození od daně dědické	30
5.2.6.	Dědické přiznání	31
6.	Metodika	33
7.	Porovnání zdanění dědické daně ve Velké Británii a České republice.....	34
7.1.	Porovnání podle konstrukčních prvků dědické daně	34
7.1.1.	Srovnání předmětů dědické daně ve VB a ČR.....	34
7.1.2.	Srovnání poplatníků a základu dědické daně ve VB a ČR.....	35
7.1.3.	Srovnání sazby daně dědické ve VB a ČR.....	36
7.1.4.	Porovnání osvobození od daně dědické v ČR s VB.....	37
7.2.	Konkrétní příklady dědické daně ve Velké Británii v porovnání s příklady dědické daně České republiky	39
7.3.	Porovnání zdanění dědictví ve VB a ČR pomocí poměru průměrných mezd ve vztahu k základu daně	42
8.	Navrhované úpravy dědické daně v ČR	44
9.	Navrhovaná úprava daně dědické zařadit pod režim daně z příjmů v ČR.....	46
10.	Závěr	48
11.	Summary.....	50
12.	Zdroje.....	51
12.1.	Knižní publikace	51
12.2.	Internetové zdroje.....	51

1. Úvod

Dědická daň patřila do příjmové stránky státního rozpočtu už od doby starověkého Řecka. Tehdy se jednalo o daň, jejímž cílem, spolu s ostatními daněmi, bylo získat dostatek prostředků na financování válek, obrany a celkový chod státu. Později v roce 1759 byla tato daň zavedena i na českém území, aby dopomohla vládě shromáždit finance po dlouhé sedmileté válce Rakouska s Pruskem.

V současnosti nejsou její funkce a význam tak rozsáhlé. Nyní se jedná spíše o daň doplňkovou, která nepřináší do státní pokladny významný výnos. Avšak její úloha v daňových systémech jako nástroj sociální politiky je nezastupitelná.

Pro porozumění tomu, co dědická daň znamená, jak ji řadíme, jaké z ní máme užitky a povinnosti, se o ni stručně zmíním v několika větách daňové teorie. Daňová teorie se skládá z mnoha pojmů, díky kterým dokážeme porozumět systému daní, rozlišit ho a utřídit. Pro účely specifikace dědické daně je proto rozhodující si některé tyto pojmy připomenout.

Dědická daň je svou významností ve světě hodně diskutovaná. Existuje na ní několik názorů. Mým cílem je zhodnotit užitečnost daně, zjistit úpravu dědické daně v České republice a Velké Británii, porovnat způsob zdanění a na těchto základech vytvořit návrhy, které by zvyšovaly daňovou spravedlnost, omezily rostoucí daňové úniky, a tak zvyšovaly příjmovou stránku veřejného rozpočtu.

2. Definice daně

Daň obecně charakterizována podle publikace Květy Kubátové *Daňová teorie a politika* jako příjmová složka veřejných rozpočtů (státního, municipálního nebo v některých zemích jako složka rozpočtů vyšších stupňů územních samospráv). Daň má určité specifické vlastnosti, kterými se liší od příjmu (např. půjčka, poplatek). Kniha *Daňová teorie a politika* zařazuje a vysvětluje tyto pojmy takto:

- povinnost platit, která je ze zákona určena,
- dále neekvivalentnost,
- neúčelovost,
- nenávratnost
- pravidelnost.

Daň je peněžní částka, kterou odvádí do veřejného rozpočtu právnická či fyzická osoba v případech uloženým zákonem.

Neekvivalentnost lze charakterizovat jako námi vloženou částku do veřejného rozpočtu, která není zaručena žádnou protihodnotou v náš prospěch ve stejné výši. Většinou to bývá tak, že občané, kteří více přispívají do státního rozpočtu, méně dostávají a naopak.

Neúčelovost daní, je vlastnost, která poplatníkovi nedává žádnou informaci o užití jím uhrazených daní. Veškeré daně, až na výjimky, se shromažďují do jednoho příslušného rozpočtu, odkud plynou do oblastí, kde je jich potřeba.

Nenávratností daní je obecně myšleno, že poplatník daně nemá žádný konkrétní nárok na odevzdané peníze do veřejného rozpočtu. Pokud peníze ve výši stanovené zákonem jednou odevzdáme do veřejného rozpočtu, nemůžeme je vymáhat zpět, i přes naše přesvědčení, že nebyly prospěšně využity.

Pravidelnost daní rozumíme stále se opakující v pravidelných intervalech.

Dědická daň splňuje všechny daňové vlastnosti až na poslední zmíněnou, a to pravidelnost. Dědická daň se pravidelně neopakuje, jde pouze o jednorázovou daňovou platbu do státního rozpočtu. Dědění není běžně opakovaná činnost, ale většinou se jedná o úkon jednou za život. Můžeme tedy polemizovat, jestli se jedná o daň či jiný státní příjem. Pokud ovšem porovnáme půjčku, daň a poplatek, můžeme říci, že dědění se, až na

vlastnost pravidelnosti plně shoduje s vlastnostmi daní, proto tedy považujeme daň dědickou za daň.

3. Dědická daň

3.1. Zařazení dědické daně do systému daní

Daně jsou podle svých charakteristik tříděny podle určitých hledisek. Jedno z nejzákladnějších hledisek třídění daní je dělení na daně přímé a nepřímé. Toto dělení uvádí kniha *Lexikon - daňové pojmy* od autora Václava Boňka a kolektivu. Zde se dělí daně podle techniky výběru daní. Mezi daně přímé se pak řadí takové daně, které hradí poplatník ze svého příjmu a které poplatník uhradí samostatně. Kdežto u daní nepřímých je výběr daní zahrnut už v ceně výrobku čili poplatník dan zaplatí bez žádných jakýchkoliv plynoucích povinností přiznání k dani. U dědické daně je poplatník povinen podat daňové přiznání, na jehož základě správce daně vyměří výši daně. Poplatník je tedy povinen uhradit daň samostatně, proto se dědická daň zařazuje do daní přímých.

Další třídění daně, které zde uvedu, vychází z knihy *Daňová teorie a politika* od autorky Květy Kubátové. Daň se zde dále třídí podle veličiny, z které se daň vybírá. Mezi hlavní veličiny patří daně z důchodu, ze spotřeby a z majetku. Předmět dědické daně je vždy majetek (movitý, nemovitý), tudíž dědická daň, tříděná podle předmětu, patří k daním z majetku. Nabyvateli majetku po smrti zůstavitele vzniká dědické právo buďto na pozůstalost nebo na poměrný podíl z ní. Předmět dědické daně může být dvojího typu. Buď to přímo z pozůstalosti, čímž se rozumí veškerý majetek převáděný na nástupce jedním zemřelým, nebo z dědictví, které se chápe jako určitý podíl pozůstalosti, který převezme jeden nástupce.

Bližší specifikace předmětu dědické daně jsou různé stát od státu. V dalších kapitolách upřesním předmět dědické daně v současném zdanění v České Republice a ve Velké Británii.

V publikaci *Daňový systém v ČR* označuje Lenka Láchová a Alena Vančurová předmět daně vyjádřený v měrných jednotkách jako základ daně. Základ daně může být stanoven buďto v peněžních jednotkách, nebo fyzikálních jednotkách. U daně dědické je předmětem vždy bezúplatné nabytí majetku vyjádřeno cenou tohoto majetku.

Podle vztahu k platební schopnosti poplatníka se třídí daně na osobní a in rem. Daně majetkové se stylizují do daní in – rem a to proto, že majetkové daně při výběru neberou ohled na schopnost poplatníka shromáždit bohatství, a tak uhradit svoje závazky (= platební schopnost). Takto můžeme charakterizovat zařazení dědické daně ve Velké Británii i v České republice.

Pro samotný výběr daně musí ještě stát určit nějaký algoritmus (sazbu), podle které se ze základu daně stanoví částka daně. Dědická daň používá sazbu relativní. Tato sazba se ještě upravuje na proporcionální, progresivní, někdy na negativní regresivní podobu sazby. Proporcionální sazba daně spočívá ve stejné lineární sazbě pro všechny příjmy. Progresivní sazba pak bere ohled na velikost příjmu. Čím větší příjem, tím více sazba zdanění roste. Takto určitým způsobem vyrovnává největší rozdíly mezi příjmy, a tak napomáhá nastolit spravedlnost v daňových systémech.

Vzhledem k tomu, že dědická daň je jeden z nástrojů daňového principu spravedlnosti, je potřebné vést diskuzi, jaká podoba relativní sazby je pro dědickou daň nejvhodnější. V České republice je sazba v podobě progresivní, kdežto ve Velké Británii je sazba zavedena na dědickou část daně v podobě lineární.

Částka dědické daně vytvořena ze základu daně pomocí progresivní sazby, je ještě upravena z hlediska administrativního zjednodušení. Z důvodu nulového či nepatrného významu zdanit malé dědictví, se uplatňují nezdanitelné minimální částky, které jsou stanoveny v zákoně a které dědic nemusí přiznávat ke zdanění.

Další třídění, o kterém je zapotřebí se zmínit je institucionální třídění. Toto třídění se nejčastěji používá k porovnání zdanění se zahraničím. Mezi nejvýznamnější třídění patří třídění OECD. Toto třídění je důležité z hlediska státních rozpočtů, ke sledování hrubého domácího produktu a ostatních makroekonomických agregátů. Třídění OECD zahrnuje několik konstrukcí daní zároveň - podle předmětu zdanění, podle účelu, podle subjektu, pravidelnosti, zda daně platí domácnosti nebo podniky. Dědická daň tady zastupuje místo pod skupinou 4000 Daně majetkové, položku 4300 Daně z pozůstalostí, dědické a darovací, která obsahuje konkrétní podpoložku 4310 Daně z pozůstalostí a dědické.

3.2. Význam dědické daně a důvody zdanění

Obecně lze říci, že důvod existence daní se z hlediska dlouhého historického vývoje často měnil. Ve starověkých civilizacích a ve středověku se danilo z důvodu ochrany státu, na postavení hradeb, financování válek atd. Nyní jsou důvody zdanění odlišné a z hlediska rozvoje civilizace daleko rozsáhlejší. Společnosti pojímají daleko více lidí, bývají daleko propojenější a navzájem závislejší. Díky tomu musí společnosti shromážďovat daleko více financí pro zajištění základních potřeb každého občana. K tomu využívají veřejné statky, což jsou výrobky nebo služby, které využívá každý z nás (např. osvětlení, chodníky, silnice, ochrana) a které nelze rozdělit mezi občany podle jejich spotřeby. Nemůžeme změřit, jaký má jednotlivý občan užitek z veřejného statku, nelze ho vyčíslit penězi.

Dědická daň patří zařazením do daní přímých, majetkových. Majetkové daně v dnešní době zastávají spíše doplňkové místo u důchodových daní, ovšem jejich význam je pro společnost velmi důležitý. Teorie o spojitosti dědické daně s majetkovými daněmi popisují z knihy *Transférové daně v EU* od autora Břetislava Andrlíka. Z hlediska naplnění daňového principu spravedlnosti mají majetkové daně obrovský přínos, který zahrnuje následující dva přístupy:

- zdaňují dodatečnou platební kapacitu,
- jsou odvozeny od principu užitku,

Princip využívání platební schopnosti u majetkových daní je založen na rovné oběti. To spočívá v zavedení progresivní daně a vynaložení snahy na regulaci společenských rozdílů.

Majetkové daně jsou právě jedny z daní, které nemají téměř žádné daňové úniky. Touto svou schopností tak umožňují vyrovnávat určité negativní dopady daní, a tím pádem i nastolit větší spravedlnost ve společnosti. Z teoretického hlediska pro majetkové daně už v daňových systémech není žádný prostor, protože veškeré bohatství je zahrnuto už do daně důchodové. Ovšem kvůli častým záměrným únikům daní, a problémů s nedokonalostí daní důchodové, se ve společnosti vytváří značné nespravedlnosti ve společnosti. Majetek lze těžko zakrýt, navíc vlastníci většího majetku, jen dokazují svoji vysokou platební schopnost, která pro společnost nemusí být příliš žádoucí. Ze všech těchto důvodů můžeme majetkové daně považovat za určitou regulaci nerovnoměrného rozdělení společnosti.

Principem užitku či prospěchu lze vymezit určitý podíl občana přispívat do veřejného rozpočtu z hlediska jeho užitku z jisté spotřeby veřejného statku.

Například John Lock ve své teorii státu z konce 17. stol. vysvětluje princip užitku na příkladu ochrany majetku. V tomto případě musí občané vlastníci majetek hradit nějaký příspěvek státu na výdaje vynaložené pro ochranu jejich majetku.

Majetkové daně jsou významné i z mnoha jiných pohledů. Za jeden z nich se udává distorze. Majetkové daně nemají distorzní účinky na práci jako daně důchodové. Nesnižují ochotu pracovat v důsledku vysoké důchodové daně.

Jan Široký ve své knize *Daňová teorie: s praktickou aplikací* popisuje různé názory na hojně diskutovanou daň. Jeden z uvedených názorů spočívá v „rovných podmínkách pro každého při začátcích vytváření svého postavení“. V takovém případě by bylo zavedení dědické daně správné i přes její malé inkaso do veřejného rozpočtu.

Jiný názor prosazuje myšlenku dvojího zdanění, což vyplývá ze dříve zdaněného důchodu, který občan přeměnil na svůj majetek, ze kterého má povinnost odvést daň podobnou, a to po své smrti prostřednictvím blízkých osob.

Dědická daň má některé důležité vlastnosti majetkových daní a některá svá specifika.
Dědická daň

- považuje se za nástroj sociální politiky pro nastolení spravedlnosti.
- představuje nejdůležitější význam v rozdělení bohatství,
- nezpůsobuje distorzitu (tedy neochotu pracovat, z důvodu zavedené daně)
- nutí občany k zodpovědnějšímu přístupu k nabytému majetku

Konkrétní důvody pro zdaňování transferu majetku transferovými daněmi jsou uváděny takto:

- „*Transferové daně umožňují větší zdanění zděděného majetku než majetku nashromážděného během života jedince.*
- *Je administrativně snazší a méně nákladné využívat transferových daní, protože hodnocení aktiv (ocenění majetku) není nutno provádět příliš často (ve vztahu k dani dědické pouze jednou za generaci)*

- *Příjemci převáděného majetku považují transferovou daň za menší daňové břemeno než daň z majetku, který je již v jejich vlastnictví“.¹*

¹ ANDRLÍK, Břetislav. *Transferové daně v zemích Evropské unie*. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2010, 204 s. ISBN 978-80-7204-716-1.,

4. Současná úprava dědické daně v České Republice

Dnešní podoba daně dědické je důsledkem dlouhého historického vývoje v Českých zemích. Dědická daň byla v minulosti dosti měněna. Změny se týkaly hlavně předmětu daně, tam se jednalo především o rozšiřování osvobození od daně dědické.

4.1. Historický vývoj dědické daně v Českých zemích

Historický vývoj dědické daně v Českých zemích popisují z knih *Transferové daně v Evropské unii, Daňová teorie: s praktickou aplikací* a z novel zákona 357/1992 Sb.

Zdanění majetku před vznikem Československé republiky představovalo především daně z pozemků a městských domů. V roce 1759 pak jako důsledek sedmileté války Rakouska s Pruskem vznikla dědická daň. V roce 1916 byl zaveden poplatek z dědictví a poplatek z darování, které byly v roce 1921 sloučeny do daně z obohacení.

Po vzniku samostatného státu - Československé republiky - bylo schváleno zachování zákonů a nařízení z předcházející doby. Dědická daň byla stále upravena zákonem č. 337/ 1921 Sb., o dani z obohacení, který vyjadřoval v §1: „nabytí majetku následkem smrti a zcela nebo částečně bezúplatné nabytí majetku mezi živými.“. V roce 1957 byla daň z obohacení zrušena a převedena do notářských poplatků. Toto změna se týkala i daně dědické, která byla nahrazena notářským poplatkem z dědictví, který byl upraven v zákoně č. 26/1957Sb. Ve svém znění zahrnoval kromě jiných bezplatných převodů vlastnictví, úpravu bezplatného nabytí majetku v důsledku úmrtí.

Notářský poplatek je placen na základě provedení notářského úkonu, Břetislav Andrlík ve své knize *Transferové daně v Evropské unii* jej charakterizuje jako cenu dle § 3 zákona o notářských poplatcích. „Cenou se rozumí částka, za kterou bylo možné předmět prodat v době a místě notářského úkonu, u nemovitostí cena zjištěná podle cenových předpisů“².

Poplatník notářského poplatku z dědictví byl občan, kterému nastala povinnost zažádat o notářský úkon příslušného státního notáře, a to do 3 měsíců ode dne smrti majitele. Za nedodržení placení poplatku byly stanoveny sankce, a to ve formě zastavení nebo neprovedení notářského úkonu. Navíc subjektu po vypršení tří měsíců, lhůty určené

² ANDRLÍK, Břetislav. *Transferové daně v zemích Evropské unie*. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2010, 204 s. ISBN 978-80-7204-716-1., s. 33

k zažádání o vyřízení, narůstal poplatek za každý započatý měsíc po vypršení 3 měsíců na zažádání o vyřízení ve výši 0,5% dlužné částky. Poplatek byl stanoven podle veškerého majetku zemřelého občana. Tento majetek byl snížen o dluhy zůstavitele a o částku vztahující se k povinnostem spojeným s dědickým řízením. V té době už také existovala osvobození od poplatků, která se vztahovala na rozpočtové, příspěvkové organizace, stát, státní fondy a Státní banku československou.

Výše notářského poplatku závisela na tom, do jaké skupiny nabyvatel dědictví patří. Nabyvatelé dědictví byli rozděleni podle zákona do tří skupin podle příbuznosti:

Tabulka 1 uvádí tři stupně příbuznosti pro výběr notářských poplatků

• První skupina - manžel, děti, vnuci a rodiče• Druhá skupina - sourozenci, prarodiče a osoby, které s převodcem nebo zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před převodem nebo smrtí zůstavitele ve společné domácnosti a které z tohoto důvodu pečovaly o společnou domácnost nebo byly odkázány výživou na převodce nebo zůstavitele• Třetí skupina -Ostatní osoby

Zdroj: podle zákona č. 146/1984 Sb., § 22

Po revoluci v roce 1989, kdy došlo ke změně režimu a způsobu vlády v České republice, se musel změnit i daňový systém vázaný na tehdejší komunistický režim. Notářské poplatky se vrátily zpátky k označení daně. U dědické daně se stanovil princip progresivního zdanění a to konkrétně v podobě klouzavé progresivní sazby. Tato úprava zákona byla účinná od 1.1. 1993 zákonem č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací, a z převodu nemovitostí.

Tento zákon byl mnohokrát novelizován a o některých důležitých novelách se zde zmíním:

Novela zákona č. 322/1993 Sb., platná od 1. ledna 1994 §15 uvádí snížení sazeb. Tato změna se týká pouze základů daně dědické, která jsou v některých pásmech oproti předchozí právní úpravě, sníženy, snížení se projevuje až u poplatníků jejichž vyměřovací základ činí desítky miliónů (*viz níže uvedené tabulky dopadu změn č. 2-4, kde např.u poplatníků v I. skupině se promítají změny až od 30 milionů Kč základu daně, do této částky se daň nemění*).

Tabulka 2 sazba daně dědické u osob zařazených do 1. Skupiny

Daň činí při základu daně

Přes Kč - do Kč

30 mil. V těchto základech daně není žádná změna

30 mil - 40 mil. 712 tis. a 3,5 % ze základu přesahujícího 30 mil. Kč

40 mil - 50 mil. 1062 tis. a 4,0 % ze základu přesahujícího 40 mil. Kč

50 mil - a více 462 tis. a 5,0 % ze základu přesahujícího 50 mil. Kč

Zdroj: novela zákona č. 322/1993 Sb.

Tabulka 3 sazba daně dědické u osob zařazených do 2. Skupiny

Daň činí při základu daně

Přes Kč - do Kč

40 mil. V těchto základech daně není žádná změna

40 mil. - 50 mil. 2 856 tis. Kč a 10,5 % ze základu přesahujícího 40 mil.

50 mil. - a více 3 915 tis. Kč a 12,0 % ze základu přesahujícího 50 mil.

Zdroj: novela zákona č. 322/1993 Sb.

Tabulka 4 sazba daně dědické u osob zařazených do 3. Skupiny

Daň činí při základu daně

Přes Kč Do Kč

10 mil - 20 mil 1 360 tis. Kč a 21,0 % ze základu přesahující 10 mil.

20 mil - 30 mil 3 460 tis. Kč a 25,0 % ze základu přesahující 20 mil.

30 mil - 40 mil 5 960 tis. Kč a 30,0 % ze základu přesahující 30 mil

40 mil - 50 mil 8 960 tis. Kč a 35,0 % ze základu přesahující 40 mil

50 mil - a více 12 460 tis. Kč a 40,0 % ze základu přesahující 50 mil

Zdroj: novely zákona č. 322/1993 Sb.

Novela zákona č. 322/1993 Sb. dále obsahuje:

- Zásadní zavedení nového koeficientu 0,5, kterým se výsledná částka dědictví vynásobí a tím sníží základní vyměřenou částku o polovinu

- Postup vyměření dědické daně. Poplatník má povinnost přiznat daň podáním daňového přiznání, na jehož základě správce daně vyměří daň platebním výměrem

Mezi roky 1995 – 2000 proběhly novely, které se většinou zabývaly osvobozením od daně dědické. Novely se vztahovaly k:

- nabytí bezúplatného majetku obecně prospěšnými společnostmi,
- prvním bezúplatným nabytím majetkových podílů v družstvech,
- nadacím, nadačním fondům,
- novele zákona č.169/1998 Sb. osobám zařazeným do 1. Skupiny, podle § 19 odst. 2,
- politickým stranám a politickým hnutím, určených podle na jejich činnosti.

Novela zákona č. 420/2003 Sb., nám udává několik zásadních změn.

- Cena majetku se už neřídí zákonem 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ale stanovuje se v dědickém řízení.
- § 18 Odst. 1. vrací zpět povinnost podat daňové přiznání, které slouží jako zdroj rozhodných údajů. Samotný výměr daně však stanovuje správce daně, od té doby doručení platebního výměru začíná běžet lhůta 30 dnů na úhradu daně.
- § 20 Odstavec 4. pojednává o osvobození od daně při bezúplatném nabytí majetku zdravotními pojišťovnami pro fondy veřejného zdravotního pojištění.
- § 21 Odstavec 5. upřesňuje, kdy je majetek zcela osvobozený od dědické daně a dále osvobození bezúplatného nabytí majetku na humanitární nebo charitativní účely z veřejných sbírek nebo v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby.

Mezi roky 2004 až 2006 pokračovala další osvobození – týkala se například dědictví využívaného na financování výzkumu a vývoje, veřejných výzkumných organizací a veřejných vysokých škol, neziskových ústavních zdravotnických zařízení.

Novela zákona č. 261/2007 Sb., je pro dědickou daň velmi rozhodující. Tato novela obsahuje nejrozsáhlejší osvobození od dědické daně při bezúplatném nabytí majetku. Můžeme říci, že tato novela je pokračováním novely 169/1998 Sb. Tehdy předmětem osvobození byla 1. skupina, nyní se osvobození vztahuje na skupinu druhou. S touto změnou se mění i daňové přiznání, přičemž ani po poplatnicích daně dědické patřících do 2. skupiny, nebude vyžadováno podání daňového přiznání.

Novela zákona č. 476/2008 Sb. - zde je formulováno bezúplatné nabytí majetku členských států Evropské unie, Norska a Islandu.

4.2. Současná úprava dědické daně v ČR

Současnou právní úpravu dědické daně v České republice upravuje zákon č. 357/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Po charakteristice vývoje dědické daně můžeme říci, že se dědická daň předešlými úpravami vymezovala do dnešní podoby. Za nejdůležitější úpravu se považuje především novely zákona č.169/1998 Sb., a č.264/2007 Sb., kde se osvobodila od daně dědické celá 1. a 2. skupina, z toho důvodu současná právní úprava dědické daně postihuje pouze 3. skupinu.

4.2.1. Předmět daně

Vymezení předmětu současné úpravy dědické daně v České republice je velmi specifické. Zahrnuje detailně popsany movitý i nemovitý majetek, který se může stát dědictvím buď to jako celek, nebo jako podíl, či část podílu. Za nemovitý majetek, který je předmětem dědictví, se považuje:

- Pozemky a stavby spojené se zemí pevným základem podle paragrafu 119 ods. 2 ObčZ.
- Byty a nebytové prostory, které jsou určeny v zákoně č. 72/ 1994, v němž jsou také upraveny spoluvlastnické vztahy k budovám a bytům a nebytovým prostorům.

Pojmem byt rozumíme místnost či soubor místností, které stavební úřad určil k bydlení. Druhým pojmem - nebytový prostor - je myšlena místnost nebo několik místností, které nejsou určeny stavebním úřadem k bydlení.

Za movitý majetek jako dědictví považujeme věci, které nejsou nemovité (např. nábytek, automobil apod.), z nich do dědictví řadíme:

- cenné papíry, které jsou zahrnuty do zákona č.519/1992 Sb., o cenných papírech,
- peněžní prostředky v české i cizí měně,
- „*pohledávky vůči fyzickým i právnickým osobám – nejčastěji se pak jedná o běžné pohledávky – např. z obchodních vztahů. Podle ObčZ. se může jednat např. o pohledávky autora ve smyslu zákona č. 121/ 2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a majetkové podíly*

stanovené podle zákona č. 42/ 1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech,

- *Majetková práva a jiné majetkové hodnoty.*

Majetkovými právy myslíme především věcná břemena upravena § 151, know – how, podíly v obchodních společnostech, podíly z vypořádání společného jmění manželů³ dále pak např. práva autorská, průmyslová

Dědická daň vymezuje specifická pravidla i v situacích, kdy je movitý nebo nemovitý majetek mimo ČR:

- Je-li dědictvím nemovitost, které se nachází na území ČR, tak se daň vybírá bez ohledu na státní občanství zůstavitele, v případě, že nemovitost nenáleží do území ČR, se daň neplatí.
- Pokud byl zůstavitel občanem ČR a měl i zdejší trvalý pobyt, platí poplatník daň za veškerý majetek v tuzemsku i v cizině. Pokud byl zůstavitel občanem ČR, ale neměl by zdejší trvalý pobyt, daň by byla požadována pouze z majetku nacházejícího se na území České republiky.

4.2.2. Poplatník

Dnešní úprava dědické daně uzákoňuje několik dalších ustanovení o poplatnících. Jedno z nich se týká způsobů nabytí celého dědictví či jeho části dědicem. Způsoby dědění majetku jsou nabytí ze zákona, ze závěti, nebo z obou těchto důvodů (§ 461 ObčZ). Dědictví se stane majetkem dědice okamžikem smrti zůstavitele.

Ovšem rozhodnutí o nabytí dědictví určí příslušný orgán svým pravomocným rozhodnutím. V České republice podle úplného znění zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád dokládá soud, jako příslušný orgán, v obvodu příslušnému k projednání dědictví. Veškeré doklady o budoucím dědictví jsou uloženy k úschově u notáře, nebo k vyhledání okamžitě po smrti zůstavitele soudním komisařem, či soudem. Po smrti zůstavitele konečné rozhodnutí o dědictví ustanovuje soud. Notář také navrhuje usnesení o dědictví a vyúčtuje svou odměnu a výdaje spojené s přípravou podkladů pro rozhodnutí soudu.

³ ANDRLÍK, Břetislav. *Transferové daně v zemích Evropské unie*. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2010, 204 s. ISBN 978-80-7204-716-1. s. 64.

Nabyvatelem dědictví se může stát jak fyzická, tak právnická osoba či stát. Stát dědí tehdy, pokud neexistuje žádný dědic, který by nabyl majetek po zůstaviteli – tzv. odúmrt'. Dědická daň upravuje i některé konkrétní situace poplatníka. Například jestliže je poplatníků dědické daně více, v tom případě se dědická daň vyměří samostatně podle podílu na dědictví.

Současné rozdělení poplatníků dědické daně podle §11 je následující:

Tabulka 5 rozdělení poplatníků dědické daně

• <i>Do 1. skupiny dědiců patří příbuzní v řadě přímé (děti, rodiče, prarodiče, vnuci) a manželé.</i>• <i>Do 2. skupiny osob patří příbuzní v řadě pobočné, a to sourozenci, synovci, neteře strýcové a tety. Do 2. skupiny patří dále podle rodinné situace i manželé dětí (zed', snacha), děti manžela (nevlastní děti), rodiče manžela (tchán, tchýně) manželé rodičů (nevlastní rodiče) a osoby, které se zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před smrtí zůstavitele ve společné domácnosti a které z tohoto důvodu pečovaly o společnou domácnost nebo byly odkázány výživou na zůstavitele.</i>• <i>Do 3. skupiny patří ostatní fyzické osoby a právnické osoby</i>

Zdroj :Zákon 357/1992 Sb

4.2.3. Základ daně

Základem dědické daně je majetek vyjádřen v ceně, který dědic nabyl po zůstaviteli. Tato zjištěná cena se pak snižuje o:

- prokázané dluhy zůstavitele - jestliže se zůstavitel zavázal k nějakým dluhům, které neměl ještě splacené, tak při dědění přechází na dědice jak majetek, tak i dluhy vytvořené zůstavitelem. Samozřejmě dědic nese za dluhy odpovědnost jen do výše zděděného majetku dle §470 ObčZ,
- cenu majetku osvobozeného od daně dědické,
- přiměřené náklady spojené s pohřbem zůstavitele (například za nepřemrštěné náklady na uhrazení pohřbu zůstavitele - do nákladů řadí většina běžných

činností až na pronájem kulturního zařízení a uspořádání hostiny pro smuteční hosty),

- odměna notáře (což je odměna a hotové výdaje spojené s jeho úkony v dědickém řízení, které jsou předepsané ministerstvem spravedlnosti),
- cenu jiných povinností uložených v řízení o dědictví,
- dědickou daň zaplacenou jinému státu podle § 4 z nabytí majetku děděním v cizině, je-li tento majetek též předmětem daně dědické v tuzemsku.

Pro postup vypočtení dědické daně se používá poměrný odpočet. Princip spočívá v odpočtení výše uznaných nákladů od ceny majetku v odpovídajícím poměru zděděného neosvobozeného majetku. (Břetislav Andrlík, Transferové daně v EU, 2010)

Vzorec 1 poměrného odpočtu daně

$$\text{poměrný odpočet} = \left(\frac{\text{cena neosvobozeného majetku}}{\text{celková hodnota majetku nabytého dědicem}} \right) \times \text{dluhy}$$

Poměrný odpočet používáme tehdy, pokud dědictví připadne několika dědicům, kteří se podílí na celkových nákladech dědického řízení podle výše podílu na dědictví. Tento poměrný odpočet odečteme společně s cenou osvobozeného majetku od stanovené ceny majetku. Výslednou částku pak považujeme za základ daně.

Pokud se dědic dědictví zřekne, tak dědictví přechází na stát, který nejdříve uhradí náklady spojené s pohřbem, notářské poplatky a teprve poté dluhy. Výše nákladů a dluhů se počítá ze zaokrouhlených celých stokorun nahoru.

Pokud poplatník podal dodatečné přiznání k dani dědické, pak se sčítá cena majetku projednaná v dodatečném dědickém řízení s dřívějším daňovým řízením.

4.2.4. Sazba daně

Sazba daně u dědické daně má podobu klouzavě progresivní. Její výše se odráží podle zařazení dědice do skupin dle příbuzenských vztahů. Pro stanovení daně dědické a darovací se používají stejné sazby. Ovšem pro konečný výpočet u daně dědické je zaveden koeficient 0,5, kterým se výsledná částka ještě vynásobí. Zákon č. 357/1992 Sb. § 12, 13, 14 stanovuje sazby daně pro skupiny I., II., III. Díky osvobození I. a II. skupiny se tabulky pro sazby I. a II. skupiny prakticky nepoužívají, proto zde uvedu sazby daně pouze ve III. skupině.

Tabulka 6 daň činí při základu daně u osob řazených do 3. Skupiny

Sazba daně dědické u osob zařazených do 3. Skupiny §14

Přes Kč - Do Kč	
-	- 1 mil 7,0%
1 mil	- 2 mil 70 000 Kč a 9,0 % ze základu přesahující 1 mil.
2 mil	- 5mil 160 000 Kč a 12,0 % ze základu přesahující 2 mil.
5 mil	- 7mil 520 000 Kč a 15,0 % ze základu přesahující 5 mil.
7mil	- 10 mil 820 000 Kč a 18,0 % ze základu přesahující 7 mil.
10 mil	- 20 mil 1 360 tis. Kč a 21,0 % ze základu přesahující 10 mil.
20 mil	- 30 mil 3 460 tis. Kč a 25,0 % ze základu přesahující 20 mil.
30 mil	- 40 mil 5 960 tis. Kč a 30,0 % ze základu přesahující 30 mil
40 mil	- 50 mil 8 960 tis. Kč a 35,0 % ze základu přesahující 40 mil
50 mil	- a více 12 460 tis. Kč a 40,0 % ze základu přesahující 50 mil

Zdroj :Zákon 357/1992 Sb

4.2.5. Osvobození

Z předešlé kapitoly můžeme usoudit, že úprava dědické daně v České Republice obsahuje značné osvobození. Nejméně pět novel zákona od roku 1993 do roku 2010 zahrnuje pouze úpravu zákona prostřednictvím osvobození od úhrady dědické daně. Za největší osvobození pak považujeme osvobození osob v I. a II skupině od daně dědické. Dále jsou osvobozeny osob patřících do III. skupiny upravující § 19 zákona č 357/1992 Sb., zejména:

V případě nabytí u movitých věcí osobní potřeby, pokud je zůstavitel vlastnil 1 rok před úmrtím a nebyly součástí obchodního majetku, dále z podílů z tohoto majetku a podílu ze společného jmění manželů, pokud cena majetku nepřevyšuje u osob III. Skupiny 20 000 Kč u každého poplatníka. Daň se vybere ze zděděného majetku nebo jeho podílu tehdy, pokud převyšuje uvedenou částku.

V případě nabytí vkladů na účtech u bank, které nebyly používány pro podnikatelské záměry, peněžních prostředků a cenných papírů, včetně podílů z těchto druhů majetku, pokud hranice jejich ceny nepřevyšuje 20 000 Kč.

Dědického podílu nezletilého na úhradu jednorázového pojistného na pojištění sirotčího důchodu.

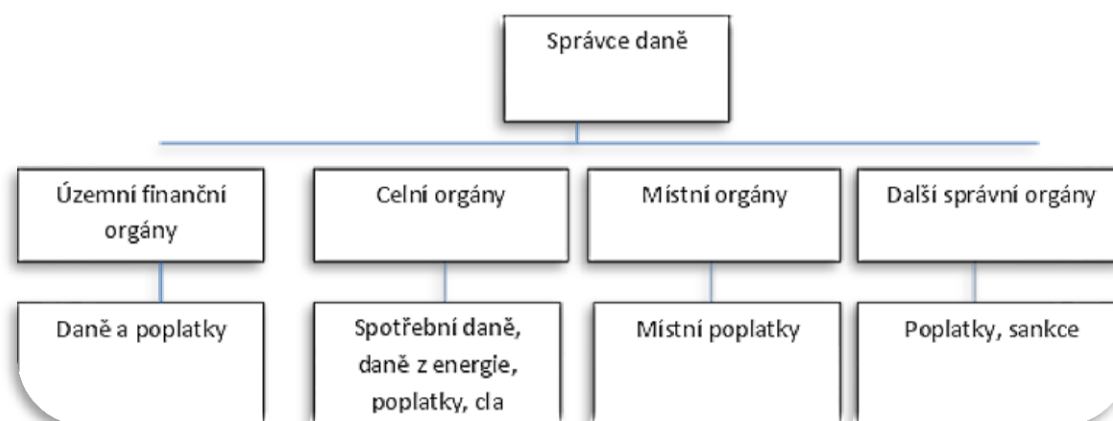
Dále je od daně osvobozeno nabytí majetku například:

- Českou republikou nebo jiným členským státem Evropské unie,
- územním samosprávným samostatným celkem a jím zřízenou příspěvkovou organizací
- veřejnými výzkumnými institucemi
- veřejnými neziskovými ústavními zdravotnickými zařízeními
- státem registrovanou církví, náboženskou společností, která svou činnost provádí v souladu se zákonem upravující činnost církví
- politickou stranou, nadací, nadačním fondem, zdravotní pojišťovnou
- veřejnými vysokými školami

4.2.6. Místní příslušnost

Místní příslušností podle § 16a zákona č. 357/1992 Sb. k dani dědické je myšlen správce daně v jeho obvodu územní působnosti.

Obrázek 1 věcná působnost správců daně

Zdroj: VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. Daňový systém ČR 2012. Praha: VOX, 2012

Z tohoto grafu autorka Vančurová ilustruje, že výběr daní řídí územní finanční úřady. Příslušný finanční úřad je ten:

- kde měl zůstavitel naposledy trvalý pobyt. Pokud fyzická osoba nemá trvalý pobyt, místní příslušnost představuje místo kde se zdržuje nejvíce. U právnických osob se místní příslušnost určuje podle sídla zapsané v obchodním rejstříku, nebo pokud není zapsaná v OR, tak podle zřizovací listiny, statutu, stanovách.
- kde se nachází nemovitost spolu s movitým majetkem. Takto se určí místní finanční úřad, pokud právnické či fyzické osoby nemají trvalý pobyt v ČR. (viz. Předcházející bod)
- kde má trvalý pobyt nebo sídlo nabyvatel movitého majetku nebo jiného majetkového prospěchu. Pokud nebude možné přiřadit v místě příslušném finančního úřadu ani druhým způsobem, je pak stanovena místní příslušnost pomocí bydliště nabyvatele.

Z výše uvedeného vyplývá, že subjekt dědické daně může mít zcela jinou místní příslušnost než u daně z příjmů. Tedy je možné, že subjekt daně dědické dědicí více nemovitostí a zároveň subjekt daně z příjmů, bude plnit povinnosti a uplatňovat práva u více příslušných finančních úřadů samostatně. (Lexikon, daňové pojmy, 2001)

4.2.7. Daňové přiznání

Pokud dědici jak právnické tak fyzické osobě vyplyne z dědického řízení povinnost hradit dědickou daň, musí podat k této dani daňové přiznání správci daně podle jeho místní příslušnosti. Lhůta po podání daňového přiznání je stanovena 30 dnů od pravomocně skončeného dědického řízení.

V případě, že daňové přiznání obsahuje chybu a poplatník ji zjistí ještě před uplynutím lhůty, může podat opravné daňové přiznání. Pokud ovšem poplatník zjistí chybu až po uplynutí lhůty, tak je povinen podat do konce měsíce následujícího po měsíci kdy byla chyba zjištěna dodatečné daňové přiznání.

Daňové přiznání se podává v podobě formuláře “ Přiznání k dani dědické podle zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů” Podáním daňového přiznání správci daně poskytujeme pouze rozhodné skutečnosti, na jejichž základě vyměří daň a zašle poplatníkovi platební

výměr. Správce daně představuje pro dědickou daň finanční úřad. Daňové přiznání podávají pouze dědici ve III. skupině.

Dědickou daň nelze vyměřit ani doměřit po uplynutí 3 let od lhůty povinnosti podat daňové přiznání.

5. Současná úprava dědické daně ve Velké Británii

5.1. Historie dědické daně ve Velké Británii

Prvopočátek dědické daně na území Velké Británie sahá až do starověku. V té době, tehdejší vládce Julius Ceasar, prvně zrealizoval myšlenku na shromažďování peněz do společného rozpočtu, odkud se pak financovala obrana celé společnosti. Podle nalezených dobových pramenů konstatujeme, že daně měli podobný charakter jako dnešní, a že mezi daněmi fungovala i daň uvalená na majetek získaný po zemřelé osobě.

Historie dědické daně Velké Británie je spjata především s úpravou, která chránila spíše prospěch chudých lidí. Zákon upravující dědickou daň ve Velké Británii byl daleko méně novelizován než v České republice. Za první významnou úpravu považujeme změnu tehdejšího dědického práva, které se muselo upravit z důvodu nastupující průmyslové revoluce. Tato událost byla příčinou obrovského rozvoje zdejší ekonomiky, díky které se muselo zastaralé dědické právo přizpůsobit tehdejším změnám cen majetku, nemovitostí a panství. (elektronické stránky Inheritancelluuses, 2002-2013)

5.1.1. První norma o dani dědické z roku 1853

Další změny v historii dědické daně Velké Británie popisují z oficiálních elektronických stránek Velké Británie *HM Revenue & Customs*, ze stránek otevřené encyklopedie en.wikipedia.org/wiki/Inheritance_tax a pro správné pochopení pojmů jsem používala diplomovou práci *Zdanění právních úkonů v evropských úpravách* od Milana Baudyš. První norma popisovaná z en.wikipedia.org/wiki/Inheritance, která upravovala dědickou daň, byl zákon o dani dědické z roku 1853. Podle tohoto zákona se daňová povinnost uplatňovala od 1% do 10% v závislosti na stupni příbuznosti mezi předchůdcem, čili zemřelým a nástupcem.

Jedno z nejzákladnějších ustanovení v tomto zákoně spočívá v upřesnění pojmu dědictví, které bylo definováno jako dispozice majetku zůstavitelem po jeho smrti.

Důvodem k vzniku práva na dědictví byl považován nárok na majetek nebo příjem po zemřelé osobě. Nárok na dědictví se uskutečňoval od smrti zemřelého, a to podle dědického práva k osobě, která vlastnila nebo očekávala nabytí vlastnictví.

Vlastnictví, ze kterého byl dědic povinen platit daň, byl majetek v podobě:

- nemovitosti,

- nájemní statek (= dědictví, jehož předmětem je pronajatá nemovitost, půda),
- či osobní majetek (= soukromý movitý majetek, jehož hodnota majetku byla vyšší než stanovený limit).

Dále pak z budoucího vlastnictví, za které považujeme například - hodnoty budoucí roční renty

Majetek, který nebyl považován za předmět dědické daně ve Velké Británii:

- majetek Spojenému Království, který byl přednostně spravován podle irského, skotského či anglického práva,
- majetek odkázaný osobě s bydlištěm v cizině.

Pokud dědic přijal celé dědictví, hradil celou daň

- v případě převzetí pouze části základu daně a to osobního majetku (či – li soukromého movitého majetku), přesahujícího stanovený limit, daň je splatná ve čtyřech ročních splátkách bez úroků,
- pokud přijme celý majetek, platí daň najednou ze základu daně,
- u nemovitostí je daň splatná v osmi půlročních splátkách bez úročení

V této podobě zákona měli za povinnost platit daň manželé, které po jednom či druhém zdělili majetek, ovšem pokud nabyli majetek pod 100 liber z nájemného majetku či pod 20 liber z osobního majetku, dědická daň jim byla prominuta.

Zvláštní ustanovení bylo vytvořeno pro výběr daní v případech, pokud předmětem dědictví byl pronajatý majetek. Daň se platí za první nabytí majetku, pokud ale za majetek byla už uhrazena povinnost placení daní před smrtí zůstavitele - přechází rovnou na dědice.

5.1.2. Úprava zákona z roku 1881, 1884, 1901

V roce 1881 byly provedeny na dědické dani podle *Customs and Inland Revenues Act* (daňový úřad spravující daně ve Velké Británii) jen drobné změny. To dokazuje například změna hranice ze 100 liber na 300 liber pro panství a sazba 20 liber byla pro individuální obyvatelstvo zachována. Dědická daň přešla řazením do daní majetkových

(za které nebyla do této doby považována), byla spíše vybírána na panstvích s velkým majetkem u prostých občanů.

Finanční právo v roce 1894 a 1909 uskutečnilo rozsáhlé změny ve splatnosti majetkových daní po smrti. Pokud jde o dědické daně, staly se součástí zákona o dani z převodu kapitálu. Sazba dědické daně měla podobu progresivní daně a vedla v mnoha případech k prvnímu rozpadu rozsáhlého majetku.

U majetku, jehož hodnota byla kalkulována pod 1000 liber u nastávajících majitelů a pokud dědily po zesnulém vdovy a děti, byla hranice posunuta na 2000 liber. Majetek pod tímto limitem byl osvobozen od placení jakékoliv dědické daně.

5.1.3. Úprava daně dědické z roku 2007

Další významná změna vyjádřena podle elektronické stránky: *InheritanceUses*, vystihuje vývoj dědické daně v roce 2007 s iniciativy Gordona Browna. Jeho kancelář zpracovala návrhy na zvyšování minimálního zdanění v letech:

- v letech 2008-2009 - 312 000 liber
- v letech 2009-2010 - 325 000 liber
- v letech 2010-2011 - 350 000 liber

Vládou byla schválena úprava dědické daně vládnoucího premiéra Gordona Browna na minimální částku zdanění 350 000 liber.

Další změna, kterou chtěl Brown prosadit, bylo zdanění mezi manželskými páry. Před a v roce 2007 manželské páry platily daň z minimální ceny majetku 300 000 liber shodně se samostatně žijícími osobami. Po zavedení této novely, živý partner, a to buď z manželského vztahu, nebo z civilního partnerství, platí dědickou daň, pokud jeho majetek dosahuje hodnoty 600 000 liber. Pokud zemřel bývalý manžel či manželka, dědictví připadne:

- dětem. Pokud toto dědictví nedosahuje hodnoty 120 000 liber, není na toto dědictví uvalena daň
- poslední žijící choti. Daň se platí v případě, že majetek je vyšší než 180 000 liber, čili 60% hraniční hodnoty.

V roce 2010/2011 činil limit osvobození roční dědické daně 350 000 liber a individuální majetek nad tento limit byl zdaněn sazbou 40%. Takto je účinný minimálně do 5. dubna 2015, jediné co se v průběhu let mění, je hranice minimálního zdanění.

Nyní jsou vytvářeny velké tlaky na zrušení dědické daně, avšak Brownovo nové uzákonění dědické daně v říjnu roku 2007 upevnilo tuto daň, a pokud se v blízkých volbách nestane nic převratného, bude daň nadále existovat. Faktem je, že dědická daň přináší každý rok do veřejného rozpočtu více a více liber. V poslední době se hodnota pohybuje až kolem 3 miliard liber, a to přesto, že v roce 2007 94% všech majetkových osvobození od dědické daně bylo kvůli nízké hodnotě majetku.

5.2. Současná úprava dědické daně ve Velké Británii

Ve Spojeném Království dědická daň představuje transferovou daň. Daň nahradila předešlou kapitálovou transferovou daň a byla zavedena Margaret Thatcher v roce 1986. Současná úprava dědické daně zahrnuje kromě dědění majetku po zůstaviteli také darování majetku, které proběhlo během sedmi let před smrtí zůstavitele. Z toho vyplývá, že daň z darování majetku se uskutečňuje až po smrti zůstavitele a to jen do předcházejících sedmi let. (elektronické stránky InheritanceIluuses, 2002-2013)

5.2.1. Předmět dědické daně

Ve Velké Británii neexistuje rozdělení daní na daň darovací a daň dědickou, nýbrž veškeré zdanitelné dary jsou součástí už daně dědické „inheritance tax“.

Při porovnání dědické daně ve Velké Británii s Českou republikou se dále budu zabývat pouze tím, co je předmětem daně dědické, dary zde nebudu uvádět. Předmět dědické části daně je podle *HM Revenue & Customs*:

- Nemovitost, pozemky nebo osobní majetek používaný v domácnosti.
- Aktiva, která ovlivňovala život zesnulého a jeho příbuzných, například:
 - Peníze v bance, stavební společnosti či spořicíh účtů
 - Domů a pozemků, včetně zemědělské půdy (Agricultural Property Relief [„APR“])
 - Podniků nebo obchodních aktiv ve vlastnictví zůstavitele (aktiva Business Property Relief [„BPR“])
 - Investice – akcie, podíly
 - Majetek v trustu, ze kterého zesnulý měl prospěch
 - Důchody, které zahrnují zaplacení paušální částky pro případ smrti (představuje určitou částku připisující postupně na účet pozůstalého partnera)
 - Zahraniční aktiva držené v zahraničí
- Společné jmění – kde se oceňuje podíl na společném majetku. (např. společné obývání nemovitosti, společné bankovní či stavební účty, společné pojištění)

U společných vlastníků nebo také nájemníků se podíl určí podle toho, jestli je vlastníkem celého majetku, nebo existují-li dva a více vlastníků, kteří si rozdělují majetek

stejným dílem. V takovém případě dědictví přechází po smrti zůstavitele rovnou na ostatní nájemníky. Třetí varianta vysvětluje situaci více nájemců s různým podílem ze společného majetku. V tomto případě se rozhodne nájemce, komu svůj podíl po smrti předá – sepíše závěť.

Pro stanovení podílu je také důležité, jakému vlastníku zůstavitelovo podíl připadne. Pokud se jedná o partnera, či manžela podíl po zemřelém manželovi zůstane ve stejné výši, pokud se jedná o jiné osoby žijící ve společné domácnosti, podíl se snižuje o 10%. Ve Skotsku se dále řídí tímto pravidlem – před snížením hodnoty majetku se ještě sníží hodnota majetku o 4000 liber. Důvod snižování ceny je především minimalizovat potíže při prodeji z důvodu vlastnění druhého podílu nemovitosti jinou osobou.

5.2.2. Poplatník

Subjektem dědické daně ve Velké Británii je považován tzv. "osobní zmocněnec", což je osoba jednající v dědickém řízení za zůstavitele při bezúplatné nabytí majetku. Ve Velké Británii touto osobou může být dědic či více dědiců, které mohou být jmenováni na základě závěti. V tomto případě jsou zmocněnci označováni "vykonavatelé závěti". (*Zdanění právních úkonů v evropských úpravách* od Milana Baudyš)

Druhý případ dědického řízení nastane tehdy, když se jedná o vložený majetek do fondů. V takovém případě zůstavitel neseписuje závěť, ale plná moc a poplatníkem daně se stává "správce pozůstalosti." Správcem se rozumí odpovědné osoby, které řídí fondy na přání osob. Pro placení dědické daně se musí jednat o majetek vložený do majetku zůstavitele do 7 let před smrtí zůstavitele přesahující 325 000 liber.

Pokud není sepsána závěť, zákon rozhodne o tom, kdo zdědí panství. Nejbližší příbuzný – např. manželka (civilní partner), nebo děti mohou obvykle podat žádost o grant (fakticky o přiznání statutu dědice majetku zůstavitele). Pokud ovšem nejsou ve stavu manželském, nebo se nejedná o civilní partnerství, tak o grant žádat nelze. (*HM Revenue & Customs*)

Poplatník hradí daň z celosvětového majetku, rezidentních fyzických osob, trustů. U nerezidentů se dědická daň vybírá pouze z majetku na území Velké Británie. Osoba rezident musí mít trvalý bydliště na území Velké Británie. Trvalý pobyt rozumíme: osobu, která má bydliště na území Velké Británie po dobu 17 let z předcházejících 20 let. Pokud se osoba vzdá trvalého pobytu ve Velké Británii a dědí majetek po zůstavite-

li, je majetek nadále předmětem daně během následujících 3 let. (*Transferové daně v EU od Břetislava Andrlíka*)

5.2.3. Základ daně

Majetek, který se stává předmětem dědické daně je ohodnocen a zjištěn osobním zmocněncem, nebo správcem pozůstalosti v případě trustů. Tato částka se pak stává základem pro vypočtení daně. Poplatník zjistí, jestli hodnota zděděného majetku přesahuje minimální hodnotu zdanění sečtením hodnot všech aktiv v majetku. Majetek zahrnovaný do základu daně podle *HM Revenue & Customs* patří:

- dům,
- majetek,
- peníze, investice,
- nemovitosti i jakýkoliv podíl zůstavitele na vlastnění společných aktiv,
- aktiva ve fondech,
- nutnost provést analýzu darů v posledních sedmi letech života a zjistit, jestli byly osvobozeny či nikoliv.

Od výsledného majetku odečteme dluhy, náklady na domácnost a výdaje na pohřeb.

5.2.4. Sazba daně

Ve Velké Británii je sazba daně poměrně jednoduše stanovena. Na majetek přesahující 325 000 liber se uvaluje jednotná sazba daně dědické ve výši 40% ze základu daně. Pokud je 10 % a více ze základu daně darována na charitu, pak se sazba dědické daně snižuje na 36%. Majetek nepřesahující minimální zdanění není předmětem dědické daně a sazba se neuplatňuje.

U části týkající se darů se stanovují jiné sazby, podle kterých se vypočítává část připočítaná k dědické dani.

5.2.5. Osvobození od daně dědické

Osvobození od daně dědické ve Velké Británii na dvě části. To na subjekty daně dědické a osvobozená darování.

Odpočty, čímž rozumíme majetek, který nezahrnujeme do daně dědické:

- Všechny aktiva patřící UK (zejména národní muzea, univerzity, národní historický majetek – pokud tento majetek je přístupný veřejnosti)
- Vlastnictví registrované charitě
- Dary darované hlavním politickým stranám
- Nadace

Osvobození od dědické daně spadá do určité míry na manžela/ manželku, či civilní partner po zesnulém. V takovém případě se minimální hranice zdanění přesouvá na úroveň 650 000 liber v roce 2013-2014 v závislostech na okolnostech. Zda civilní partner nebo manžel/ či manželka má své trvalé bydliště ve Velké Británii. Toto osvobození platí i za situace kdy se manžel/ manželka, civilní partner znovu provdají

Jako určité další osvobození můžeme řadit i menší sazbu dědické daně v případě darování část majetku na charitu.

5.2.6. Dědické přiznání

Lhůta pro zaplacení dědické daně je 6 měsíců ode dne smrti zůstavitele. Tato lhůta je stanovena *HM Revenue & Customs* a počítá se od skončení měsíce, ve kterém zůstavitel zemřel.

Tabulka 7 Lhůta splatnosti „inheritance tax“

měsíc, kdy osoba zemřela	Splatnost daně dědické
Leden	31. července
Únor	31. srpna
Březen	30. září
Duben	31. října
Květen	30. listopadu
Červen	31. prosince
Červenec	31. ledna
Srpen	28/29. února
Září	31. března
Říjen	30. dubna

měsíc, kdy osoba zemřela	Splatnost daně dědické
Listopad	31. května
Prosinec	30. června

Zdroj: Inheritance tax - the basic. [online]. [cit. 2013-03-20].

Po zjištění, že dědic je poplatníkem dědické daně potřebuje tzv. „grant zastoupení (nebo potvrzení), který funguje jako potvrzení při kontrole úřadů o řádném zaplacení dědické daně. O vydání těchto dokumentů rozhoduje daňový úřad HMCR. Povinností poplatníka je vyplnit „Probate Application form“ a tento formulář podat příslušným státním orgánům, což je probační registr HM Revenues a Customs (HMCR). Podat ho musí každý dědic, i v případě, že nevzniká povinnost platit daň. Podoba tohoto formuláře závisí:

- na území, ve kterém se poplatník nachází – Anglie, Wales, Skotsko, Severní Irsko nebo v zahraničí
- na velikosti majetku
- zda se nejedná o osvobozený majetek

Formulář se odešle i se závětí, úmrtním listem a pozůstalostním poplatkem. Poplatník dědické daně má za povinnost uschovávat všechny kopie záznamů o nabytí majetku či darů a formulář o zaplacení daně.

Pro platbu dědické daně musí poplatník požádat o referenční číslo, pod kterým zašle částku dědické daně na účet HMRC. Při získání referenčního čísla může uhradit daň až po třech týdnech. Ve Skotsku a Severním Irsku mají různé právní systémy, procesy a podmínky.

Ve Velké Británii je výtěžek daně dědické příjmem do veřejného rozpočtu. Celkový podíl dědické daně ve státních příjmech činí 0,8%. Výtěžek daně má rostoucí tendenci i přes zvyšování nezdanitelného minima.

6. Metodika

V následujících kapitolách mé bakalářské práce se pokusím porovnat výše uvedené zdanění analytickým prostudováním všech odlišností. Toto porovnání hodlám provádět postupným srovnáváním konstrukčních prvků dědické daně Velké Británie a České republiky. Nalezené odlišnosti prostuduji a na jejich základě pak vyvodím závěry, co je příčinou různorodosti inkasa jednotlivých zemí. Stanovené hypotézy budu dokazovat pomocí informací získaných ze statistických úřadů příslušných zemí nebo z elektronických stránek ministerstva financí.

Další způsob analýzy, který volím k porovnání dědické daně Velké Británie a České republiky je pomocí metody absolutních a relativních ukazatelů.

Za absolutní ukazatele budu považovat konkrétní případy výpočtu dědické daně, které zkonstruuji pro obě dvě země tak, aby jejich základy daně byly ve stejné výši. Do tohoto porovnání ještě zahrnu odlišné poplatníky, které mají v některých případech vliv na výši zdanění - manželka, syn, bratranec.

Za relativní ukazatel jsem volila poměr průměrné mzdy k výši zdanění. Tento ukazatel vykazuje daňové zatížení poplatníků. V následném porovnání výsledných hodnot, hodlám zjistit, u kterého základu daně u shodných osob (bratranec, manželka, syn) vychází největší rozdíl, a co z toho vyplývá.

V další kapitole budu hodnotit nové návrhy ministerstva financí. V tomto případě nejdříve podrobně prostuduji zveřejněný návrh. Pokusím se logicky odvodit jeho důsledky, které budu na základě postulátu zdanění dědictví nebo z případného grafu, či zjištěných informací hodnotit, vyvracet či potvrzovat.

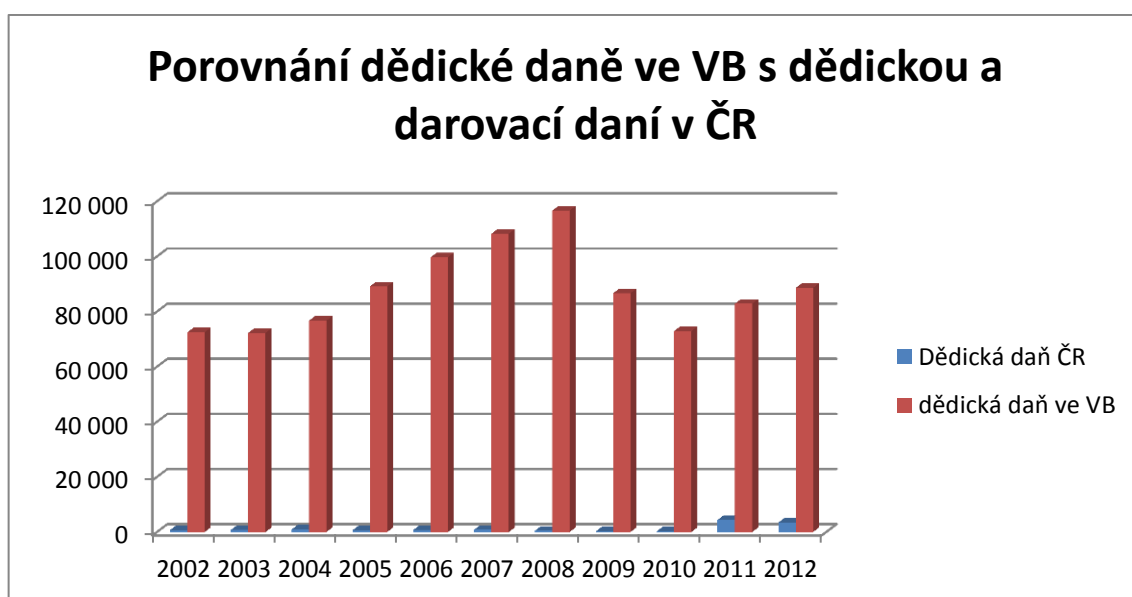
7. Porovnání zdanění dědické daně ve Velké Británii a České republice

7.1. Porovnání podle konstrukčních prvků dědické daně

7.1.1. Srovnání předmětů dědické daně ve VB a ČR

Zásadní rozdíl v předmětu dědické daně ve Velké Británii a České republice je v zahrnutí darů do daně dědické ve Velké Británii. Z tohoto důvodu by měla být celková roční inkasa obou dvou zemí poměrně zkreslená. Inkasa Velké Británie by měla být větší o darovací daň České republiky. Z tabulek inkasa dědické daně od roku 2002 - 2012 se pokusím zjistit, zda můj předpoklad odpovídá skutečnosti.

Graf 1 Porovnání dědické daně ve VB s dědickou a darovací daní v ČR

Zdroj: vlastní práce, elektronické stránky HM Revenues & Customs, a elektronické stránky Ministerstva financí, devizový kurz přepočítaný dne 29. 3. 2013 podle aktuálního denního kurzu ČNB.

Do grafu jsem pro ilustraci znázornila podobu dědické daně v ČR upravenou ještě o daň darovací, abychom mohli vůbec porovnat obrovský příjem „inheritance tax“ s podobou dědické a darovací daně v České republice. Po dalším analyzování dědické daně budu vycházet pouze z údajů dědické daně nikoli darovací. V následujících kapitolách se pokusím vysvětlit, z jakého důvodu jsem se takto rozhodla.

7.1.2. Srovnání poplatníků a základu dědické daně ve VB a ČR

První rozdíl ve srovnání poplatníků dědické daně ve Velké Británii s Českou republikou vyplývá ze způsobu určení poplatníků. Ve Velké Británii dědic - čili poplatník - dědí takovou část majetku, která je psána v závěti, pokud závěť není, mohou blízký příbuzní žádat o grant k dědictví.

Kdežto Česká Republika upravuje nabytí dědictví jak podle příbuznosti (podle zákona) tak i ze závěti. Podle příbuznosti se rozděluje poplatník do I. II. III. skupiny, ke kterým se dále přiděluje i různá výše sazeb. Existuje institut neopominutelného dědice, kdy závěť nemůže tohoto dědice vydědit z dědictví. Neopominutelnými dědici jsou dědici v řadě přímé např. děti. Za určitých podmínek může však dojít i k vydědění těchto dědiců, pokud se prokáže, že potencionální dědic se dopustil činu proti zůstaviteli, který je v rozporu se zákonem.

U poplatníků nás může napadnout otázka, jestli není potřeba se zabývat počtem obyvatel v obou zemích. Zda počet obyvatel, který je v zemích velice odlišný, hraje roli v počtu poplatníků podávající daňové přiznání a tedy na inkasu dědické daně. Pro zodpovězení této otázky jsem vytvořila tabulku znázorňující počet poplatníků v ČR a VB v poměru s celkovým počtem obyvatel v těchto dvou zemích.

Tabulka 8 - Počet poplatníků dědické daně v ČR

rok	pč. poplatníků v ČR	pč. Poplatníků v VB	počet poplatníků v ČR na Obyvatel ⁴	počet poplatníků v VB na Obyvatel ⁵
2005	13213	32000	0,001258381	0,000516129
2006	12673	33000	0,001206952	0,000532258
2007	12213	34000	0,001163143	0,000548387
2008	9843	24000	0,000937429	0,000387097
2009	5039	19000	0,000479905	0,000306452
2010	3530	15000	0,00033619	0,000241935
2011	2932	17000	0,000279238	0,000274194
2012	2506	19000	0,000238667	0,000306452

Zdroj: vlatní práce, hodnoty získány z MFČR, a HM Revenue & Customs

⁴ Hodnota je zjištěna jako podíl počtu poplatníků v VB v určitých letech /počtem obyvatel ČR (10,5 mil)

⁵ Hodnota je zjištěna obdobně rozdíl je pouze v počtu obyvatel ve VB (62mil.)

Z této tabulky vyplývá, že počet poplatníků ve vztahu k počtu obyvatel vykazuje ve Velké Británii v letech 2005 až 2008 značně menší hodnoty v porovnání s počtem poplatníků České republiky. To znamená, že na vysoký příjem dědické daně do veřejného rozpočtu ve Velké Británii nemá výše počtu obyvatel obou zemí vliv.

Porovnáním trendů počtu poplatníků v ČR a VB tabulka ukazuje klesající trend v ČR v závislosti na častém osvobození od dědické daně, přičemž za jedno z největších považujeme osvobození II. skupiny v roce 2007. Od té doby počet poplatníků stále klesá. Kdežto ve Velké Británii jsou hodnoty poměrně ustálené kromě let 2008-2010, kdy je zaznamenán pokles, což mohlo zapříčinit nejspíše tehdejší vládou schválené a účinné změny prahu minimálního zdanění. Od roku 2011 se ovšem počet poplatníků opět zvyšuje až do hodnoty, která je v porovnání vyšší než ČR.

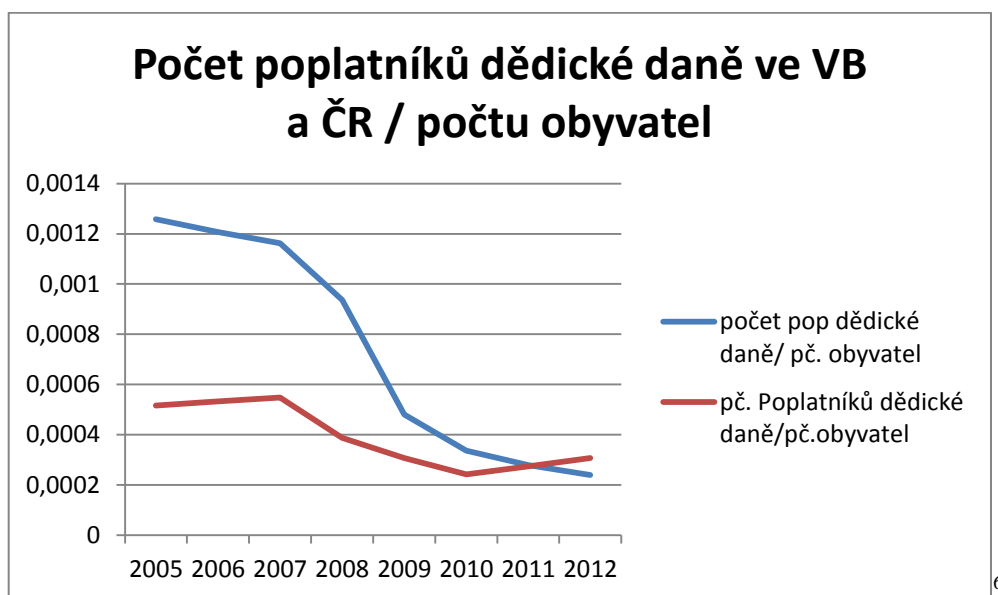
Stanovení základů daně ve Velké Británii a České republice jsou velice podobné a v podstatě žádný zásadní rozdíl zde nespátřuji. Oba dva základy dědické daně se stanovují podle ocenění majetku, z kterého jsou odčitatelné téměř shodné části z majetku.

7.1.3. Srovnání sazby daně dědické ve VB a ČR

Algoritmy pro vypočtení dědické daně z jejich základů jsou v těchto zemích odlišné. V ČR se stanovuje sazba daně podle příbuznosti poplatníka, kdežto ve Velké Británii je určena jedna sazba, kterou poplatníci platí, pokud jejich ocenění majetku přesáhne práh 325 000 liber. Či-li v přepočtu dědictví pod cca 10 mil. Kč je vždy osvobozeno. Pokud se jedná společné vlastnictví – například u nemovitosti – se dědická daň rozdělí podle svého podílu na nemovitosti.

Důsledky různých určení sazeb, může i nemusí ovlivnit inkaso dědické daně v jednotlivých zemích. Má hypotéza spočívá, jestli tato odlišnost způsobuje rozdílná inkasa konkrétně těchto dvou zemí či nikoliv. Tuto hypotézu budu dokazovat z předchozího srovnání počtu dědiců platící daň na mil obyvatel ve Velké Británii a v České republice. Kolik dědiců dosáhne ve VB na určené zdanitelné minimum, a kolik je poplatníků v České republice. Zda jednotná sazba a vysoká částka zdanitelného minima je důvod, který způsobuje velké rozdíly v inkasech srovnávaných zemí.

Graf 2 - Počet poplatníků na poč. obyv. dědické daně v ČR a VB v letech 2005-2012

Zdroj: vlastní práce podle z hodnot uvedených v předchozí tabulce č.8

Podle grafu lze konstatovat, že po porovnávání počtu poplatníků na obyvatele vychází, že i přes jednotnou sazbu a s poměrně vysokým prahem minimálního zdanění na které dosáhne pouze malá část obyvatelstva Velké Británie, má Velká Británie větší inkaso dědické daně než v ČR. Závěrem této hypotézy tvrdím, že různé sazby obou dvou zemí nemají vliv na výši výsledných inkas obou zemí.

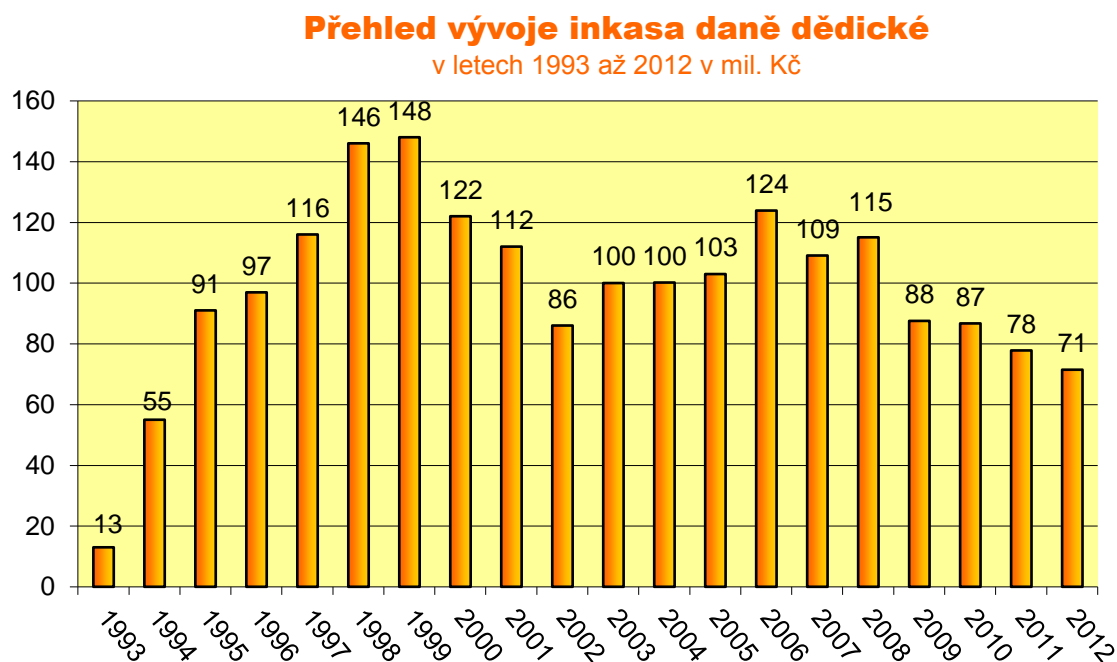
7.1.4. Porovnání osvobození od daně dědické v ČR s VB

Pokud porovnáme osvobození od daně, tak zjišťujeme, že ve Velké Británii a České republice jsou osvobozeny poměrně stejné druhy majetku, které jsou využívány charitou, politickou stranou dále pak majetek používaný pro zdravotnické účely, ve školství nebo na vědu, výzkum apod.

Osvobození, které je ustanoveno odlišně v úpravě dědické daně České republiky je osvobození poplatníků I. a II. skupiny, které zapříčiňuje obrovský pokles počtu poplatníků dědické daně, a tím i minimální příjem veřejného rozpočtu. Toto tvrzení ověřím z grafu inkasa dědické daně v České Republice v letech 1993- 2012.

⁶ Graf č. 2 je tvořen z hodnot předcházející tabulky počtu poplaníků na počet obyvatel

Graf 3 Přehled vývoje inkasa daně dědické v letech 1993 až 2012 v mil. Kč.

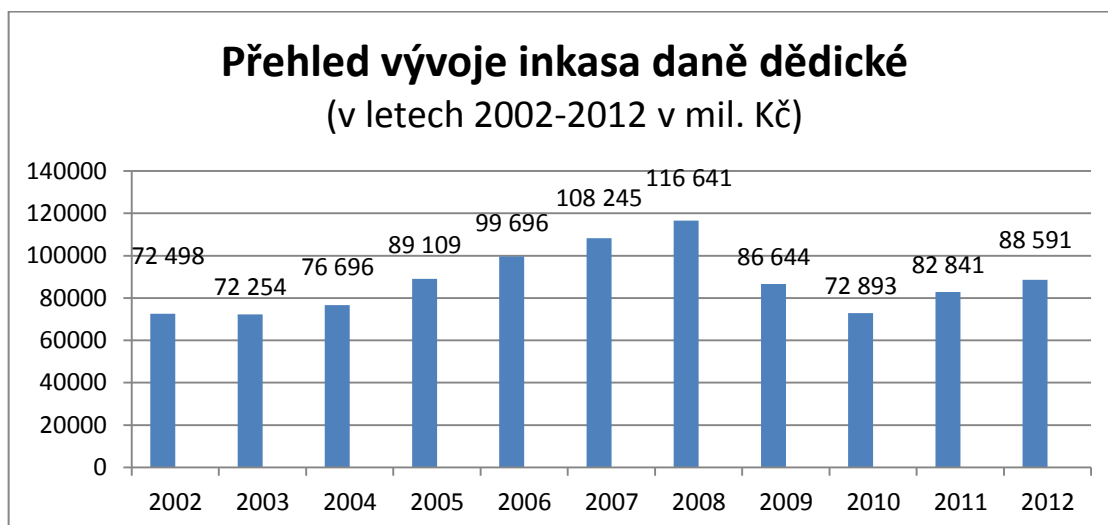

Zdroj: elektr. Stránky MF: <http://cbs.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cbs/xsl/13879.html?year=0>, 2013

Z grafu vyplývá, že do roku 1999 vykazovala dědická daň růstový trend, od roku 1999 vzniká první pokles příjmů o 26 mil. Tento propad byl zapříčiněn díky prvním významným osvobozením od daně - č.169/1998 Sb. (osvobození 1. Skupiny od dědické daně). Po osvobození 2. skupiny roku 2007 vidíme druhý propad zhruba o stejnou částku jako v případě osvobození 1. Skupiny. V novele z roku 2007 byl stanoven ještě koeficient 0,5, kterým se násobí vyměřený základ dědické daně, a který proto zapříčiňuje klesající trend do současnosti.

V případě úpravy osvobození ve Velké Británii lze nalézt odlišnosti hlavně u osvobození týkající se samozřejmě darů, které v české úpravě dědické daně nenalezneme. Žádné podobné osvobození tak velké skupiny jako v ČR ve Velké Británii neexistuje.

**Graf 4 Přehled vývoje inkasa daně dědické v letech 2002 – 2012 v mil. Kč (pře-
počteným podle aktuálního kurzu z liber na české koruny podle ČNB)**

Zdroj: HM Revenue & Customs

Z grafu je vidět, na rozdíl od české dědické daně, stabilní přínos do veřejného rozpočtu. Do roku 2008 dědická daň vykazovala stoupající trend příjmů. Poté přišel pokles zmíněný už u tabulky č. 8 počtu poplatníků na počet obyvatel v obou zemích a od roku 2010 se opět inkaso dědické daně zvyšuje.

7.2. Konkrétní příklady dědické daně ve Velké Británii v porovnání s příklady dědické daně České republiky

Další způsob porovnání odlišností úprav dědické daně ve Velké Británii a České republiky spočívá v uvedení konkrétních příkladů výpočtů dědické daně. Nejdříve podrobně vytvořím příklady dědické daně Velké Británii a České republiky ze shodného základu daně 328 699 liber, v pořadí:

1. Dědí-li manžel/ manželka, civilní partner
2. Dědí – li dcera, syn
3. Dědí – li synovec

1. Příklad, kdy dědictví připadne ze závěti manželovi:

Emily Anderson zemřela 25. Února 2013. Odkázala svůj majetek manželovi. V roce 2013 je zdanitelné minimum pro dědictví rovno 650 000 liber (po přepočtu na české koruny 19 774 950 Kč)

Povinnost uhradit daň dědickou daň je ve výši

- 40%
- 36%, je-li 10% a více z čistého majetku darováno na charitu.

Předmět dědické daně:

- Dům = 300 000 liber
- Auto = 10 000 liber
- Domácnost = 15000 liber
- Bankovní účet = 5000 liber

Celková hodnota = 330 000 liber.

Odpočty majetku:

- Telefon = 100 liber
- Elektrika = 50 liber
- Plyn = 50 liber
- Pohřebné = 1131 liber

Celkem odpočty = 1331 liber.

Čistá hodnota majetku Anderson = 328 669 liber.

Hodnota majetku nedosahuje na zdanitelné minimum, tudíž manželka se nestává poplatníkem dědické daně a nemá povinnost odvést dědickou daň.

2. příklad, kdy dědí dcera/ syn.

Pro druhý příklad využijí obdobných informací jako u prvního příkladu s tím, že dědí syn.

V tomto případě se zdanitelné minimum snižuje na hranici 325 000 liber. Částka 328 669 liber podléhá dani. Hodnota majetku je vyšší než zdanitelné minimum, proto má dědic povinnost uhradit daň. $(328\ 669 - 325\ 000 = 3\ 669 * 0,4 = 1\ 468)$ liber). **Dědická daň činí 1468 liber – 44 649 Kč.**

3. příklad – po zůstaviteli připadne dědictví ze závěti bratrancovi.

V tomto případě bude dědická daň shodná s příkladem 2 - bratranec ve Velké Británii nemá žádné osvobození, či úlevy od dědické daně shodně jako syn či dcera. V České republice jsou poplatníci rozděleni do skupin, a proto toto rozdělení bude mít význam na hodnotu dědické daně.

Pro porovnání použijí zcela shodné příklady na zdanění dědictví v České republice.

1. Příklad – dědí-li manželka – podle české úpravy daně je manželka řazena do I. skupiny podle tabulky příbuzenských vztahů, která je od dědické daně osvobozena. Tudíž dědická daň bude v tomto případě nulová.
2. Příklad – dědí-li majetek syn. V tomto případě se jedná též o I. skupinu, tedy daň se opět nestanovuje. (viz předchozí příklad). Dědická daň je nulová.
3. Dědí-li majetek po zůstaviteli bratranec řadí se do III skupiny. Tehdy se o osvobození nejedná a budeme vypočítávat daň. Nejdříve přisoudíme příslušnou sazbu odpovídajícímu základu daně (21 %) a poté pomocí systému klouzavé progrese vypočtu daň.

Předmět daně

- Dům 5 000 000 ($10\,000\,000 \cdot 0,21 = 2\,100\,000$ Kč)
- Auto 500 000
- Domácnost (movitý majetek) 3 000 000
- Akcie 500 000
- Dluhopisy 1000 000
- Bankovní účet 20 000

Osvobození u movitých věcí

- 20 000 Kč

Celková částka základu daně 10 000 000 Kč – Dědická daň činí 680 000 Kč.

Z tohoto porovnání jsme zjistili důsledky zdanění dědické daně ve Velké Británii a České republiky. Můžeme konstatovat, že dědická daň v ČR uvalena pouze na III. skupinu, je značně vyšší než zdanění dědictví ve Velké Británii. Z příkladu vyplývá, že Česká republika spíše inklinuje k solidaritě v příbuzenských vztazích a ostatní osoby (cizí osob) podrobuje poměrně vysokému zdanění. Kdežto u Velké Británie je dědická daň solidární pouze u osob žijící v manželství nebo v civilním páru nikoli v příbuzenských vztazích.

Závěr, kterého jsme dosáhla z příkladu daně dědické o stejném základu, není tak úplně objektivní. Pro úplnost tohoto konstatování uvedu tabulku s více základy a se shodnými osobami určenými podle příbuzenského vztahu.

Tabulka 9 Dopady způsobu zdanění dědické daně ve Velké Británii a České republice

předmět daně		dědická daň v ČR			dědická daň ve VB		
Česká republika	Velká Británie (lib)	manž.	syn	bratranec	manželka	syn	bratranec
1 000 000	32 869	0	0	35 000	0	0	0
5 000 000	164 349	0	0	260 000	0	0	0
10 000 000	328 698	0	0	680 000	0	45 010	45 010
15 000 000,	493 048	0	0,	1 205 000	0	2 045 010	2 045 010
20 000 000,	657 397	0	0	1 730 000	90 020	4 045 010	4 045 010
50 000 000	1 643 493	0	0	6 230 000	12 090 020	16 045 010	16 045 010

Zdroj : vlastní práce, hodnoty počtu poplatníků zjištěných ze oficiálních stránek VB a MF ČR

Z tabulky vyplývá, že základ daně o hodnotě 10 mil. Kč byl výběr velmi specifický. Základ dědické daně hrazen bratrance žijící ve Velké Británii je daleko méně zdaněn než u poplatníka - bratrance v ČR. Zvyšování základu daně hodnoty zdanění vykazuje daleko větší zdanění ve Velké Británii. Z toho vyplývá, že dědická daň v ČR je spíše stavěna pro placení průměrné hodnoty majetku. Vyšší hodnoty majetku jsou v porovnání s Velkou Británií daleko méně zdaněny.

7.3. Porovnání zdanění dědictví ve VB a ČR pomocí poměru průměrných mezd ve vztahu k základu daně.

Způsobem relativních ukazatelů porovnávám hodnoty dědické daně Velké Británie a České republiky ve vztahu k hodnotě zdanění. Ukazuje o kolik je daň větší než průměrný plat, jak moc tedy zdanění zatěžuje poplatníky.

Předchozí tvrzení - dědická daň v České republice je spíše vybírána z průměrných hodnot majetku než z vyššího majetku v porovnání se zdaněním ve Velké Británii. Výsledek by měl analýzu vyvrátit, nebo potvrdit.

Tabulka 10 Hodnoty, potřebné k vytvoření relativního srovnání VB s ČR

dědická daň v ČR			dědická daň ve VB			prům.mzda v ČR ⁷	prům.mzda ve VB
manž.	syn	bratranec	manželka	syn	bratranec		
0,00 Kč	0,00 Kč	35 000,00 Kč	0	0	0	22592	1924
0,00 Kč	0,00 Kč	260 000,00 Kč	0	0	0	22592	1924
0,00 Kč	0,00 Kč	680 000,00 Kč	0	45010	45010	22592	1924
0,00 Kč	0,00 Kč	1 205 000,00 Kč	0	2045010	2045010	22592	1924
0,00 Kč	0,00 Kč	1 730 000,00 Kč	90020	4045010	4045010	22592	1924
0,00 Kč	0,00 Kč	6 230 000,00 Kč	12090020	16045010	16045010	22592	1924

Tabulka 11 Relativní porovnání dědické daně k průměrné mzdě.

zákla. Daně	dědická daň v ČR/ průměrné měs. mzdě			dědická daň ve VB/ k průměrné měs. mzdě		
	manž.	syn	bratranec	manželka	syn	bratranec
1 000 000,00	0,00 Kč	0,00 Kč	1,549220963	0	0	0
5 000 000,00	0,00 Kč	0,00 Kč	11,50849858	0	0	0
10 000 000,00	0,00 Kč	0,00 Kč	30,09915014	0	0,76895674	0,76895674
15 000 000,00	0,00 Kč	0,00 Kč	53,33746459	0	34,9372189	34,93721889
20 000 000,00	0,00 Kč	0,00 Kč	76,57577904	46,787942	69,105481	69,10548105
50 000 000,00	0,00 Kč	0,00 Kč	275,7613314	6283,7942	274,115054	274,115054

Tyto hodnoty určují, kolikrát je dědická daň vyšší než průměrný plat v obou zemích. Největší rozdíl je u ukazatele o základu daně 10 000 000 Kč – kde je téměř v ČR 29 krát dědická daň větší než ve Velké Británii. Toto výsledné zjištění potvrzuje předchozí hypotézu. V ČR se dědická daň vybírá oproti Velké Británii nejvíce na průměrné výši majetku. Ostatní hodnoty jsou si velmi podobné až na zdanění manželky při základu daně 50 mil. Kč.

⁷ Průměrná vypočítaná jako podíl základu daně k průměrné mzdě

8. Navrhované úpravy dědické daně v ČR

Po uvedení rozdílů mezi úpravou dědické daně v ČR a ve Velké Británii zjišťují, že nejvýznamnější rozdíl představuje osvobození I. a II. skupiny v České republice. Tento konstrukční prvek zapřičiňuje ve srovnání s Velkou Británií opravdu nízký výnos, který stále klesá. Z tohoto hlediska je ve své podstatě mezi odborníky a politiky hodně diskutováno, jestli tento příjem do veřejného rozpočtu je nezbytný.

Z hlediska významu dědické daně z předešlých kapitol konstatují, že dědická daň má svůj význam v daňových soustavách a měla by zde zastupovat určité místo.

Ministerstvo financí se proto snaží vytvářet návrhy, jak dědickou daň upravit a zařadit do systému daní, tak aby lépe vyhovovala občanům i státu a splňovala by tak kompromis mezi efektivním a spravedlivým principem zdanění.

Jeden z návrhů z roku 2013, který uvedl ministr financí Miroslav Kalousek z roku, spočívá v sazbách dědické daně. Ministr financí navrhuje sazby III. skupiny z nynější progresivní podoby upravit do jednotné sazby v hodnotě 9,5%. Osvobození osob řazených do I. a II. skupiny zůstane, takže přímé a blízké příbuzné tato úprava nějak nepostihne.

Pokud tuto hypotézu podrobím z údajů zjištěných ze zhotovené tabulky č.8 počet poplatníků, které říkají že počet poplatníků v ČR se snižuje v podstatě díky osvobození skupiny I.II, tak tím že se stanoví jedna sazba dědické daně a osvobození se nechá ve stejné podobě. Nepřispěje tento návrh k významnému zvyšování inkasu dědické daně.

Další poznatek, ke kterému zde docházím, je v jednotné sazbě 9,5 %. Lze tvrdit, že progresivní podoba sazeb je považována za nástroj spravedlivého zdanění. Pokud tedy stanovíme jednotnou sazbou na všechny poplatníky, docílíme toho, že menší částky dříve sazbou 7%, 9 % na tom budou hůře – zaplatí více, kdežto lidé s větším majetkem určeny sazbou 12%, 15%, 18%, 21%, 25%, 30%, 35%, 40% odvedou menší daň než doposud – z toho s největší pravděpodobností vyplývá ještě menší příjem do veřejného rozpočtu než je nyní.

Pokud to porovnáme s Velkou Británií, kde je v podstatě na zděděný majetek sazba 40%, ostatní odstupňování souvisí pouze s dary přijatými v časovém pásmu sedmi let a stanoveným minimálním zdaněním 325 000 Liber (tedy po přepočtu kurzem ČNB z 29. 3. 2012 = 9 887 475 Kč), můžeme říci, že dědická daň je uvalena pouze na velmi majet

né lidi a do veřejného příjmu odvádí poměrně velkou část už z minimálního základu. Ve srovnání s Českou republiku je toto obrovský rozdíl. Samozřejmě musíme brát v úvahu i vyspělost obou dvou zemí, kde Velká Británie, pokud ji budeme srovnávat ukazatelem HDP na obyvatele, činí 0,02817 mil. Kč.(na rozdíl od ČR 0,014172).

Pro srovnání zhotovím příklad, kolik by činila dědická daň pro menší majetek a pro větší majetek v obou zemích.

Tabulka 12 Zdanění většího dědictví

Česká republika – III. skupina	základ daně	dědická daň
dědická daň z menšího majetku	1 000 000	70 000
dědická daň z většího majetku	15 000 000	1 425 000

Velká Británie	základ daně	dědická daň
dědická daň z menšího majetku	1 000 000	nedaní se
dědická daň z většího majetku v Kč	15 000 000	6 000 000
hodnota majetku v librách- kurz 30,423	493421,0526	197368,4211

Tento návrh ministra financí představuje podle zveřejněného dokumentu pouze přípravnou část na navazující úpravu zákona 357/ 1992 Sb. Jedná se tzv. o připravovanou transformaci daně dědické a daně darovací pod režim daní z příjmů“.

9. Navrhovaná úprava daně dědické zařadit pod režim daně z příjmů v ČR

Ministerstvo financí zveřejnilo na portále svých elektronických stránek dokument – Programové prohlášení Vlády ČR ze dne 4. srpna 2010 o zákonu 568/1992, o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů a upravující novou právní úpravu daně z převodu nemovitostí. Tato zpráva vykazuje plány ministerstva financí týkající se zákona 357/1992Sb. Hlavní důvod tohoto návrhu spočívá v zavedení nové daně z příjmů, která by měla zahrnovat daň dědickou a darovací. Zákon 357/1992 Sb., předpokládají tímto úkonem zrušit a zhotovit nový zákon týkající se pouze daně z nabytí nemovitostí.

Za důvod zahrnutí daně dědické do daní z příjmů je označován velmi nízký výnos daně dědické v České republice a považování jejího výběru za neekonomické.

Kvůli navrhovanému včlenění dědické daně do daní z příjmů je potřeba upravit příslušná ustanovení zákona o daních z příjmů, pokud jde o předmět daně z příjmů, osvobození bezúplatných příjmů u daňových subjektů nezaložených za účelem podnikání a rozsah úprav rozdílu mezi příjmy a výdaji poplatníka.

Předmět navrhované daně z příjmu je upraven o osvobození příjmů z dědictví (např. pronájem) a dále bude zahrnovat bezúplatné nabytí majetku, které je upraveno v nynějším zákoně 357/1992 Sb. o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. Výsledný předmět navrhované daně z příjmů bude proto odlišný a bude pojmenován jako „bezplatný příjem“.

Oproti stávající úpravě dědické daně je měněna i doba přechodu daňové povinnosti na dědice, která nastane v účinnost rozhodnutím soudu, nikoli z předcházejícího ustanovení smrtí zůstavitele.

Dědická daň a darovací daň v předpokládané úpravě zahrnutá pod daň z příjmu, se upravuje (stejně jako daně z příjmů) na úrovni mezinárodních bezplatných převodů pomocí stanovených mezinárodních smluv. Česká republika se pro jejich uzavírání rozhodla využít zejména modelovou smlouvu OECD (Model Tax Convention on Income and Captel) a modelovou smlouvu OSN (United Nations Model Double Taxation Convention between Developed and Developing Countries). Tyto smlouvy jsou velmi důležité pro zamezení dvojího zdanění a nová úprava daně z příjmů je stanovena tak, aby všechny pravidla splňovala.

Teze, která podpírá tento návrh, je spojitost dědické daně s daní osobní. Tuto hypotézu lze podkládat tvrzením, že u poplatníka dědické daně je možné zohlednit jeho platební schopnost. Můžeme říci, že z pohledu odlišnosti pojmů pozůstalost a dědictví (dědictví představuje pouze část majetku, která přepadne jednomu dědici), se zde může projevit vliv platební schopnosti poplatníka.

10. Závěr

Hlavním cílem mé bakalářské práce bylo porovnat úpravu dědické daně v České republice s úpravou dědické daně ve Velké Británii a podrobně se zabývat návrhy ministerstva financí na novou úpravu dědické daně.

V prvních kapitolách práce jsem řešila, zda je dědická daň nutná v daňových systémech, jestli je vůbec potřebné zabývat se otázkou její existence. V kapitole Význam dědické daně a důvody jejího zdanění (na straně 8-10 bakalářské práce) jsem se ujistila po podrobném získání odborných informací, že dědická daň, ačkoliv se jedná o daň s malým výnosem, má charakteristiky, které jsou významné pro zdravé fungování daňových systémů.

Po získání dostatečných informací k porovnání těchto dvou úprav jsem se pokusila nalézt odlišnosti dědické daně a zjistit její dopady.

Rozdíl týkající se v určení poplatníků, či způsobu sazeb jsem uzavřela za méně podstatný z pohledu dopadů na výnosy dědické daně v obou zemích.

Zásadní rozdíl ovšem spatřuji v osvobození, kde podle zmíněných grafů jednoznačně vychází, že je příčinou klesajícího trendu – jak na počet poplatníků, tak na výnos daně dědické.

Na základě zjištěných charakteristik úpravy dědické daně Velké Británii, lze říci, že zdejší úprava dědické daně je konstruována tak, aby zamezila zámožným lidem vytvářet nadměrné majetky, které nemusí být pro společnost tak docela žádoucí.

Současná úprava dědické daně v České republice je zaměřena spíše na trend postupného osvobozování od této daně, přičemž příbuzné osoby v současnosti daň prakticky neplatí. Ve své podstatě můžeme říci, že vykazuje trend k jejímu postupnému zániku.

Tento trend je odborníky často kritizován. Velmi se v poslední době apeluje na politiky, aby se tím zabývali a vytvořili nějaké řešení, které by bylo vhodné jak z odborného tak z politického hlediska. Ministerstvo financí na základě tohoto podnětu vytvořilo návrh na úpravu dědické daně.

Pro bližším prostudování tohoto návrhu mohu soudit na základě informací, které jsem do této doby získala, že z hlediska klesajícího trendu výnosu dědické daně bude neúčinný a spíše než aby se daň stabilizovala, tak bude mít za následek její zánik, což v dalším usnesení ministerstvo financí v podstatě chystá. Zařazením dědické daně pod

daň z příjmů se předpokládá zrušit celý zákon 357/1992Sb., o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitostí.

Tato navrhovaná úprava je velmi specifická a jak vidíme, žádný kladný výsledek z hlediska dědické daně mít nebude. Zapříčiní to, že majetkové daně, které slouží v dnešním daňovém systému jako regulátor největších sociálních rozdílů (v ČR je tato funkce potlačena) ve společnosti, budou v České republice menší. Zmíním i to, že z předešlého porovnání charakteristik daní osobních a majetkových se dědická daň řadí spíše do daní majetkových.

11. Summary

Main goal of my bachelor's degree paper was comparative study of contemporary adjustment of inheritance tax in Great Britain and Czech Republic and herewith connected prepared plans of Treasury for adjustment of the inheritance tax in CR.

Firstly in my paper I aimed for classification of inheritance tax to the fiscal system. From this chapter arose that inheritance tax is according to general rules categorized as property taxes.

In the next part I quoted authors dealing with meaning of inheritance tax. While studying this topic I concluded that even though inheritance tax contributes with smaller profit to public budget, it represents very important field in tax systems.

In this paper is present description of historical and contemporary form of inheritance tax in which I tried to compare their present modifications and development. From these acquired information arise certain general characteristics of the modifications.

Contemporary form of inheritance tax in the Czech Republic is aimed at liberation of inheritance tax for kinsmen, whilst the inheritance tax in Great Britain is aimed at taxing of citizens with vast possessions.

In next chapter I concentrate on newly arising modifications of inheritance tax in Czech Republic. One of the suggestions includes for example determination of unified tariff.

Next suggestion that is debated by the Treasury is of categorizing the inheritance tax to corporate taxes which will be followed by termination of the law 357/1992.Sb., whilst liberation of I. and II. Group and unified inheritance tax rate remains.

Key words : inheritance tax, public budget, comparison, Czech republic, Great Britain, inheritance tax, corporate tax,

12. Zdroje

12.1. Knižní publikace

- 1) KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 4., aktualizované vydání. Praha: AS-PI a.s., 2006. ISBN 80-7357-205-2.
- 2) ANDRLÍK, Břetislav. *Transferové daně v zemích Evropské unie*. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2010, 204 s. ISBN 978-80-7204-716-1.
- 3) ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: Beck, 2008, xvi, 301 s. ISBN 9788074000058.
- 4) Lexikon - daňové pojmy. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2001, 626 s. ISBN 8072082655.
- 5) VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2012*. 11., aktualiz. vyd. Praha: 1. VOX, 2012, 368 s. ISBN 9788087480052.
- 6) ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 27 členských států EU a Chorvatska : legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD : odraz ekonomické krize v daňové politice EU*. 5., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Linde, 2012, 400 s. ISBN 9788072018819.

12.2. Internetové zdroje

- 1) MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. [online]. [cit. 2013-04-15]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dc2_dph.html
- 2) ČESKO. Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. In: Sběrka zákonů České republiky
- 3) *HM Revenue & Customs* [online]. [cit. 2013-04-15]. Dostupné z: <http://www.hmrc.gov.uk/inheritancetax/>
- 4) Inheritance tax. In: Wikipedia:the free encyclopeida [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2013-04-15]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Inheritance_tax

- 5) *Inheritance issues* [online]. [cit. 2013-04-15]. Dostupné z:
<http://www.inheritanceissues.co.uk/changes-to-the-law.html>
- 6) *Komparace daně dědické v ČR a Spolkové republice Německo* [online]. 30.4.2012 [cit. 2013-04-15]. Dostupné z:
http://theses.cz/id/rxy9aa/Komparace_dan_ddick_v_R_a_ve_Spolkov_republice_Nmecko.pdf. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita. Vedoucí práce ing. Václav Boněk.
- 7) *Taxation Customs Union* [online]. [cit. 2013-04-15]. Dostupné z:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/personal_tax/inheritance/index_en.htm
- 8) *Zdaněn právních úkonů v evropských úpravách* [online]. [cit. 2013-04-15]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/61363/pravf_m/DIPLOMKA_-II.txt. Diplomová práce. Právnícká fakulta Masarykovy univerzity. Vedoucí práce JUDr.Petr Mrkývek, Ph.D.
- 9) VÝKRUTA, Luděk. *Muzeum Uničov* [online]. 2006, ???[cit. 2013-04-15]. Dostupné z:
<http://www.penize.cz/15846-vse-o-dani-dedicke>

Seznam obrázků

Obrázek 1 věcná působnost správců daně	21

Seznam tabulek

Tabulka 1 uvádí tři stupně příbuznosti pro výběr notářských poplatků	12
Tabulka 2 sazba daně dědické u osob zařazených do 1. Skupiny.....	13
Tabulka 3 sazba daně dědické u osob zařazených do 2. Skupiny.....	13
Tabulka 4 sazba daně dědické u osob zařazených do 3. Skupiny.....	13
Tabulka 5 rozdělení poplatníků dědické daně	18
Tabulka 6 daň činí při základu daně u osob řazených do 3. Skupiny.....	20
Tabulka 7 Lhůta splatnosti „inheritance tax“	31
Tabulka 8 - Počet poplatníků dědické daně v ČR.....	35
Tabulka 9 Dopady způsobu zdanění dědické daně ve Velké Británii a České republice.....	42
Tabulka 10 Hodnoty, potřebné k vytvoření relativního srovnávání VB s ČR.....	42
Tabulka 11 Relativní porovnání dědické daně k průměrné mzdě.	43
Tabulka 12 Zdanění většího dědictví.....	45

Seznam grafů

Graf 1 Porovnání dědické daně ve VB s dědickou a darovací daní v ČR	34
Graf 2 - Počet poplatníků na poč. obyv. dědické daně v ČR a VB v letech 2005-2012	37
Graf 3 Přehled vývoje inkasa daně dědické v letech 1993 až 2012 v mil. Kč.....	38
Graf 4 Přehled vývoje inkasa daně dědické v letech 2002 – 2012 v mil. Kč (přepočteným podle aktuálního kurzu z liber na české koruny podle ČNB).....	39

Seznam vzorců

Vzorec 1 poměrného odpočtu daně	19

Seznam příloh

příloha 1 Inheritance Tax account IHT 4000	
příloha 2 daňové přiznání k dani dědické V ČR	

příloha 1 Inheritance Tax account IHT 4000

Inheritance Tax account

IHT400

When to use this form

Fill in this form if:

- the deceased died on or after 18 March 1986, and
- there is Inheritance Tax to pay, or
- there is no Inheritance Tax to pay, but the estate does not qualify as an exempted estate.

The IHT400 Notes, page 1, gives details about exempted estates.

Deadline

You must send this form to us within 12 months of the date of death. Interest will be payable after six months.

The Inheritance Tax (IHT) account

The account is made up of this form and separate Schedules. You will have to fill in some of the Schedules.

To help you get started

- Gather the deceased's papers and the information you have about the deceased's estate. Make a list of the deceased's assets, liabilities, investments and other financial interests and any gifts made.
- Fill in boxes 1 to 28 then work through boxes 29 to 48 of this form to identify which Schedules you will need. If you do not have them all:
 - download them from www.hmrc.gov.uk/inheritancetax or
 - phone the helpline to request them.
- Fill in the Schedules before moving on to complete this form.

IHT reference number

If there is any tax to pay, you will need to apply for an IHT reference number and payslip before you send this form to us. You can apply online at www.hmrc.gov.uk/inheritancetax or fill in form IHT422 *Application for an Inheritance Tax reference* and send it to us. Apply for a reference at least two weeks before you plan to send us this form.

Filling in this form

- Use the IHT400 Notes to help you fill in this form.
- Fill in the form in black or blue ink.
- Make full enquiries so you can show that the figures you give and the statements you make are correct.
- If an instrument of variation has been signed before applying for a grant, fill in the form to show the effect of the Will/intestacy and instrument together – see *IHT400 Notes*.

Answer all the questions and fill in the boxes to help us process your form.

Help

For more information or help, or another copy of this form:

- go to www.hmrc.gov.uk/inheritancetax
- phone our helpline on 0845 30 20 900
 - if calling from outside the UK, phone +44 115 974 3009.

Deceased's details

1 Deceased's name Title – enter MR, MRS, MISS, MS or other title ____ Surname ____ First name(s) ____	4 Was the deceased male or female? Male ☐ Female ☐
2 Date of death DD MM YYYY ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____	5 Deceased's date of birth DD MM YYYY ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____
3 IHT reference number (if known) See note at the top of this form ____	6 Where was the deceased domiciled at the date of death? • England and Wales ☐• Scotland ☐• Northern Ireland ☐• other country ☐ specify country in box below ____ See <i>IHT400 Notes</i> for information about domicile. If the deceased was not domiciled in the UK, fill in ____ IHT401 now, and then the rest of the form.

If the deceased was domiciled in Scotland at the date of death

7 Has the legitim fund been discharged in full following the death? See IHT400 Notes

Yes Go to box 8

No Please provide a full explanation in the 'Additional information' boxes, pages 15 and 16

Deceased's details

8 Was the deceased:

- married or in a civil partnership
- single
- widowed or a surviving civil partner
- divorced or a former civil partner?

9 If the deceased was married or in a civil partnership at the time of their death, on what date did the marriage or registration of the civil partnership take place?
DD MM YYYY

10 Who survived the deceased? Tick all that apply

- a spouse or civil partner
- brothers or sisters
- parents
- children number
- grandchildren number

11 Deceased's last known permanent address

Postcode

House number

Rest of address, including house name or flat number

12 Was the property in box 11 owned or part-owned by the deceased or did the deceased have a right to live in the property? Do not tick Yes to this question if the deceased was only renting the property

Yes Go to box 13

No Give details below. For example, 'deceased lived with daughter' or 'address was a nursing home'

13 Deceased's occupation, or former occupation if retired, for example, 'retired doctor'

14 Deceased's National Insurance number (if known)

15 Deceased's Income Tax number or Unique Taxpayer Reference (UTR) (if known)

16 Did anyone act under a power of attorney granted by the deceased during their lifetime? This may have been a general, enduring or lasting power of attorney.

No

Yes Please enclose a copy of the power of attorney

Contact details of the person dealing with the estate

For example, a solicitor or executor.

17 Name and address of the firm or person dealing with the estate Name ____ Postcode ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ House or building number ____ ____ ____ ____ Rest of address, including house name or flat number ____ ____ ____	20 DX number and town (if used) ____ ____
18 Contact name if different from box 17 ____	21 Contact's reference ____
19 Phone number ____	22 Fax number ____
	23 If we have to repay any overpaid Inheritance Tax, we need to know who to make the cheque out to. Do you want any cheque we send to be made out to the firm or person shown at box 17? Yes ☐ Go to box 24 No ☐ Give the name(s) here, as you would like them to appear on the cheque ____ ____ ____ ____

Deceased's Will

24 Did the deceased leave a Will? No ☐ Go to box 29 Yes ☐ Go to box 25. Please enclose a copy of the Will and any codicils when sending us your account. If an instrument of variation alters the amount of Inheritance Tax payable on this estate, please also send a copy	26 What happened to the property given as the deceased's residence in the Will? <i>If the deceased sold the property but used all the sale proceeds to buy another main residence for themselves and this happened more than once, there is no need to give details of all the events. Simply say that the 'residence was replaced by the current property'. In all other cases give details of exactly what happened to the property, and give the date of the event(s)</i> ____ ____ ____ ____ ____
25 Is the address of the deceased as shown in the Will the same as the deceased's last known permanent address (at box 11)? No ☐ Go to box 26 Yes ☐ Go to box 27	

Items referred to in the Will but not included in the estate

Only fill in boxes 27 and 28 if the deceased left a Will. If they did not go to box 29.

27 Are you including on this form all assets specifically referred to in the Will? For example, land, buildings, personal possessions, works of art or shares

No Go to box 28

Yes Go to box 29

28 Items referred to in the Will and not included on this form. Any gifts should be shown on form IHT403

Items given away as gifts, sold or disposed of before the deceased's death	Who was the item given or sold to, or what happened to it?	Date of gift, sale or disposal	Value of the item at the date of gift, sale or disposal £	If the item was sold, what did the deceased do with the sale proceeds?

What makes up your Inheritance Tax account – Schedules

To make a complete account of the estate you may need to complete some separate Schedules.

Answer the following questions by ticking the 'No' or 'Yes' box.

29 Transfer of unused nil rate band

Do you want to transfer any unused nil rate band from the deceased's spouse or civil partner who died before them?

No Yes Use Schedule **IHT402**

30 Gifts and other transfers of value

Did the deceased make any lifetime gifts or other transfers of value on or after 18 March 1986? See IHT400 Notes

No Yes Use Schedule **IHT403**

31 Jointly owned assets

Did the deceased jointly own any assets (other than business or partnership assets) with any other person(s)?

No Yes Use Schedule **IHT404**

32 Houses, land, buildings and interests in land

Did the deceased own any house, land or buildings or rights over land in the UK in their sole name?

No Yes Use Schedule **IHT405**

33 Bank and building society accounts

Did the deceased hold any bank or building society accounts in their sole name, including cash ISAs, National Savings and Premium Bonds?

No Yes Use Schedule **IHT406**

34 Household and personal goods

Did the deceased own any household goods or personal possessions?

No Yes Use Schedule **IHT407**

If the deceased did not own any household goods or personal possessions or they do not have any value, please explain the circumstances in the 'Additional information' boxes on pages 15 and 16.

35 Household and personal goods donated to charity

Do the people who inherit the deceased's household goods and personal possessions want to donate some or all of them to a qualifying charity and deduct charity exemption from the value of the estate?

For example, they may wish to donate the deceased's furniture to a charity shop

No Yes Use Schedule **IHT408**

What makes up your Inheritance Tax account – Schedules continued

To make a complete account of the estate you may need to complete separate Schedules.

Answer the following questions by ticking the 'No' or 'Yes' box.

36 Pensions Did the deceased have any provision for retirement other than the State Pension? For example, a pension from an employer, a personal pension policy (or an alternatively secured pension) No ☐ Yes ☐ Use Schedule IHT409	44 Foreign assets Did the deceased own any assets outside the UK either in their sole name or jointly with others? No ☐ Yes ☐ Use Schedule IHT417
37 Life assurance and annuities Did the deceased pay premiums on any life assurance policies, annuities or other products which are payable either to their estate, to another person or which continue after death? No ☐ Yes ☐ Use Schedule IHT410	45 Assets held in trust Did the deceased have any right to benefit from any assets held in trust (including the right to receive assets held in a trust at some future date)? No ☐ Yes ☐ Use Schedule IHT418
38 Listed stocks and shares Did the deceased own any listed stocks and shares or stocks and shares ISAs (excluding control holdings)? No ☐ Yes ☐ Use Schedule IHT411	46 Debts owed by the deceased Do you wish to include a deduction from the estate for debts and liabilities of the following types: • money that was spent on behalf of the deceased and which was not repaid• loans• liabilities related to a life assurance policy where the sum assured will not be fully reflected in the estate• debts that the deceased guaranteed on behalf of another person? No ☐ Yes ☐ Use Schedule IHT419
39 Unlisted stocks and shares and control holdings Did the deceased own any unlisted stocks and shares (including AIM and OFEX), or any control holdings of any listed shares? No ☐ Yes ☐ Use Schedule IHT412	47 National Heritage assets Is any asset already exempt or is exemption now being claimed, on the grounds of national, scientific, historic, artistic, scenic or architectural interest? Or does any such asset benefit from an Approved Maintenance Fund for the upkeep and preservation of National Heritage assets? No ☐ Yes ☐ Use Schedule IHT420
40 Business relief, business and partnership interests and assets Do you want to deduct business relief from any business interests and assets owned by the deceased or a partnership in which they were a partner? No ☐ Yes ☐ Use Schedule IHT413	If you answered Yes to any of questions 29 to 47, please fill in the Schedule for that asset. The Schedule number is shown at the end of each question.
41 Farms, farmhouses and farmland Do you want to deduct agricultural relief from any farmhouses, farms or farmland owned by the deceased? No ☐ Yes ☐ Use Schedule IHT414	48 Do you have all of the Schedules you need? No ☐ • download the Schedules from www.hmrc.gov.uk/inheritancetax or• phone us on 0845 30 20 900 (+44 115 974 3009 from outside the UK) When you have all the Schedules you need, fill them in before you go to box 49.
42 Interest in another estate Was the deceased entitled to receive any legacy or assets from the estate of someone who died before them and that they had not received before they died? No ☐ Yes ☐ Use Schedule IHT415	Yes ☐ <i>Fill in the Schedules now before going to box 49</i>
43 Debts due to the estate Was the deceased owed any money by way of personal loans or mortgage at the date of death? No ☐ Yes ☐ Use Schedule IHT416	

Estate in the UK

Use this section to tell us about assets owned by the deceased in the UK. You should include all assets owned outright by the deceased and the deceased's share of jointly owned assets. You will need to copy figures from the Schedules you have filled in. Any assets the deceased had outside the UK should be shown on form IHT417 *Foreign assets* and not in boxes 49 to 96.

Jointly owned assets

Enter '0' in the box if the deceased did not own any of the assets described.

	Column A	Column B
49 Jointly owned assets (form IHT404, box 5)		£ ____
50 Jointly owned assets (form IHT404, box 10)	£ ____	

Assets owned outright by the deceased

Enter the value of the assets owned outright by the deceased in the amount boxes attached to each question. Enter '0' in the box if the deceased did not own any of the assets described.

51 Deceased's residence (except farmhouses and jointly owned houses) (form IHT405, box 7). Include the value of jointly owned houses at box 49 and farmhouses at box 68 instead		£ ____
52 Bank and building society accounts in the deceased's sole name (form IHT406, box 1)	£ ____	
53 Cash (in coins or notes) and uncashed traveller's cheques	£ ____	
54 Premium Bonds and National Savings & Investments products (form IHT406, box 5)	£ ____	
55 Household and personal goods (form IHT407, box 6)	£ ____	
56 Pensions (form IHT409, boxes 7 and 15). Include the value of any pensions arrears due at the date of death	£ ____	
57 Life assurance and mortgage protection policies (form IHT410, box 6)	£ ____	
58 Add up all the figures in column A (boxes 50 to 57)	£ ____	
59 Add up all the figures in column B (boxes 49 + 51)		£ ____

Estate in the UK *continued*

	Column A	Column B
60 Copy the figure from box 58	£ ____	
61 Copy the figure from box 59		£ ____
62 UK Government and municipal securities (form IHT411, box 1), but include dividends and interest at box 64	£ ____	
63 Listed stocks, shares and investments that did not give the deceased control of the company (form IHT411, box 2)	£ ____	
64 Dividends or interest on stocks, shares and securities	£ ____	
65 Traded unlisted and unlisted shares except control holdings (form IHT412, box 1 + box 2)	£ ____	
66 Traded unlisted and unlisted shares except control holdings (see IHT412 Notes Paying tax by instalments)		£ ____
67 Control holdings of unlisted, traded unlisted and listed shares (form IHT412, box 3 + box 4 + box 5)		£ ____
68 Farms, farmhouses and farmland (give details on forms IHT414 and IHT405)		£ ____
69 Businesses including farm businesses, business assets and timber		£ ____
70 Other land, buildings and rights over land (give details on form IHT405)		£ ____
71 Interest in another estate (form IHT415, box 7)		£ ____
72 Interest in another estate (form IHT415, box 9)	£ ____	
73 Debts due to the estate (form IHT416, box 3 total)	£ ____	
74 Income Tax or Capital Gains Tax repayment	£ ____	
75 Trust income due to the deceased - see IHT400 Notes	£ ____	
76 Other assets and income due to the deceased (enter details in the 'Additional information' boxes on pages 15 and 16 of this form if not given elsewhere)	£ ____	
77 Add up all the figures in column A (boxes 60 to 76)	£ ____	
78 Add up all the figures in column B (boxes 61 to 71)		£ ____
79 Gross total of the estate in the UK (box 77 + box 78)	£ ____	

Deductions from the estate in the UK continued

Deductions summary

	Column A	Column B
83 Box 80 figure		£ ____
84 Box 81 + box 82	£ ____	
85 Box 77 minus box 84. If the result is a minus figure enter '0' in the box and enter the deficit in box 88	£ ____	
86 Box 78 minus box 83. If the result is a minus figure enter '0' in the box and enter the deficit in box 87		£ ____
87 Enter the deficit figure from box 86 (if there is one)	£ ____	
88 Enter the deficit figure from box 85 (if there is one)		£ ____
89 Box 85 minus box 87	£ ____	
90 Box 86 minus box 88		£ ____
91 Total estate in the UK (box 89 + box 90)	£ ____	

Exemptions and reliefs

92 Exemptions and reliefs deducted from the assets in the deceased's sole name shown in column A on pages 6 and 7 – see IHT400 Notes. If you are deducting spouse or civil partner exemption, enter the spouse or civil partner's full name, date and country of birth and their domicile. If you are deducting charity exemption, enter the full name of the charity, country of establishment and the HMRC charities reference, if available. Do not include exemptions or reliefs on jointly owned assets, these should be deducted on form IHT404, at box 9. Do not deduct transferable nil rate band here or at box 93. It should be deducted at box 114 or box 2 IHT 400 calculation.

Describe the exemptions and reliefs you are deducting. For example 'cash gift to charity in the Will' and show how the amount has been calculated – please use the 'Additional information' boxes on pages 15 and 16 of this form if you need more space.	Amount deducted £
Total exemptions and reliefs from assets in column A £ ____	

Exemptions and reliefs continued

93 Exemptions and reliefs deducted from the assets in the deceased's sole name shown in column B on pages 6 and 7 - see IHT400 Notes. If you are deducting spouse or civil partner exemption enter the spouse or civil partner's full name, date and country of birth and their domicile and/or, if you are deducting charity exemption enter the full name of the charity, the country of establishment and the HMRC charities reference, if available (unless already given at box 92). Do not include exemptions or reliefs on jointly owned assets, these should be deducted on form IHT404, at box 4.

Describe the exemptions and reliefs you are deducting. For example, 'agricultural relief on farm' and show how the amount has been calculated - please use the 'Additional information' boxes on pages 15 and 16 if you need more space.	Amount deducted £
Total exemptions and reliefs from assets in column B	£

94 Box 89 minus box 92 £

95 Box 90 minus box 93 £

96 Total net estate in the UK, after exemptions and reliefs (box 94 + box 95) £

Other assets taken into account to calculate the tax

	Column A	Column B
97 Foreign houses, land, businesses and control holdings (form IHT417, box 5)		£ ____
98 Other foreign assets (form IHT417, box 10)	£ ____	
99 Assets held in trust on which the trustees would like to pay the tax now (form IHT418, box 12)		£ ____
100 Assets held in trust on which the trustees would like to pay the tax now (form IHT418, box 17)	£ ____	
101 Nominated assets. Include details of the nominated assets in the 'Additional information' boxes on pages 15 and 16 - see IHT400 Notes	£ ____	
102 Box 98 + box 100 + box 101	£ ____	
103 Box 97 + box 99		£ ____
104 Gifts with reservation and pre-owned assets (IHT403, box 17)	£ ____	
105 Assets held in trust on which the trustees are not paying the tax now (form IHT418, box 18)	£ ____	
106 Alternatively secured pension fund(s) (form IHT409, boxes 32 and 42 - only where the date of death is between 6 April 2006 and 5 April 2007 inclusive)	£ ____	
107 Total other assets taken into account to calculate the tax (box 102 + box 103 + box 104 + box 105 + box 106)	£ ____	
108 Total chargeable estate (box 96 + box 107)	£ ____	

Working out the Inheritance Tax

1 If there is no Inheritance Tax to pay, you do not need to fill in this page and should go to box 119 on page 12.

109 Does any part of the estate qualify for the Reduced rate of Inheritance Tax (36%)? See IHT400 Notes page 52

- No Go to 'Simple Inheritance Tax calculation'
- Yes You will need to complete form IHT430 Reduced rate of Inheritance Tax

Paying Inheritance Tax by instalments

Instead of paying all of the Inheritance Tax at once you may pay some of it in 10 annual instalments (that is, one instalment each year for 10 years). You can pay by instalments on any assets shown in column B on pages 6 and 7 that have not been sold.

Interest will be payable on the instalments. The total value of the assets on which you may pay the tax by instalments is box 95 + box 97 + box 99 (if any).

110 Do you wish to pay the tax on the amounts shown in boxes 95 + 97 + 99 by instalments?

- No Go to box 118
- Yes If any of the assets in Column B have been sold, write the total value of those assets here

£

Simple Inheritance Tax calculation

You can use the simple calculation in boxes 111 to 117 to work out the Inheritance Tax on the estate as long as the following apply:

- you are paying the tax on or before the last day of the sixth month after the death occurred so no interest is payable
- you want to pay all of the tax now and not pay by instalments on property in column B (see note above about paying Inheritance Tax by instalments)
- the total of any lifetime gifts is below the Inheritance Tax nil rate band
- you are not deducting double taxation relief on any foreign assets (see note on IHT400 Calculation in IHT400 Notes)
- you are not deducting successive charges relief on assets inherited by the deceased in the last five years from another estate on which Inheritance Tax was paid (see note on IHT400 Calculation)
- the estate does not qualify for the reduced rate of Inheritance Tax (36%).

If the simple calculation does not apply to you, you will need to use either form IHT400 Calculation or form IHT 430 Reduced rate of Inheritance Tax to work out the Inheritance Tax due then continue to fill in this form at box 118.

111	Total chargeable value of gifts made by the deceased within the seven years before their death (form IHT403, box 7)	£ ____
112	Aggregate chargeable transfer (box 108 + box 111)	£ ____
113	Inheritance Tax nil rate band at the date of death — See IHT400 Rates and Tables	£ ____
114	Transferable nil rate band (form IHT402, box 20)	£ ____
115	Total nil rate band (box 113 + box 114)	£ ____
116	Value chargeable to tax (box 112 minus box 115)	£ ____
117	Inheritance Tax (box 116 x 40%)	£ ____ ____

Return addresses and contact details

- If you are applying for a grant in England, Wales or Northern Ireland or confirmation in Scotland you should send the forms to: (the DX addresses are for solicitors, practitioners and banks)

HM Revenue & Customs

Trusts & Estates
Inheritance Tax
Ferrers House
PO Box 38
Castle Meadow Road
NOTTINGHAM
NG2 1BB
DX 701201 NOTTINGHAM 4
Phone: **0845 30 20 900**

- If you want to know more about any particular aspect of Inheritance Tax or have specific questions about completing the forms, go to www.hmrc.gov.uk/inheritancetax
Or phone the Probate and Inheritance Tax Helpline on **0845 30 20 900 (+44 115 974 3009** from outside the UK).
- If you need a copy of any of our forms or leaflets you can download them from our website or phone the Probate and Inheritance Tax Helpline to order them.

Additional information

Use this space:

- to explain the circumstances where the deceased did not own any household effects or personal possessions or they do not have any value (box 34)
- to give us any additional information we ask for, including details of:
 - any claim for discharge of legal rights (box 7)
 - other assets and income due to the deceased (box 76)
 - nominated assets (box 101)
 - successive charges relief (IHT400 Calculation, box 10).

Additional information continued

Additional information continued

i If you need more space, please continue on a separate sheet.

příloha 2 daňové přiznání k dani dědické V ČR

Postupujte podle instrukcí v přiznání a v Pokynech k vyplnění přiznání k dani dědické.
Barevně označené řádky přiznání vyplňuje správce daně. Poplatník vyplní údaje podle předtisku v bílých řádkách. Nevyplněné řádky se neproškrábají.
Při výpočtu daně uvádějte údaje s přesností na 2 desetinná místa bez zaokrouhlení, není-li v pokynech k přiznání uvedeno jinak.

Finančnímu úřadu pro

Územnímu pracovišti v, ve, pro

02 Daňové identifikační číslo
C Z

03 Rodné číslo

04 Identifikační číslo

05 Typ přiznání
 řádné*) dodatečné*) opravné*)

Zánik daňového subjektu bez likvidace*)

Úmrtí daňového subjektu*)

06 Poslední den thůty pro podání daňového přiznání

01 Poplatník fyzická osoba*) právnická osoba*)

otisk podacího razítka finančního úřadu

Počet stran přílohy č. 1

Datum této skutečnosti

PŘIZNÁNÍ

k dani dědické

podle zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

I. ODDÍL

1. Údaje o poplatníkovi

A. Fyzická osoba*)

07 Příjmení

08 Rodné příjmení

09 Jméno(-a)

10 Titul

Adresa místa pobytu fyzické osoby

11 Obec

12 PSČ

13 Ulice, část obce

14 Číslo popisné / č. orientační

15 Stát

16 Telefon

17 E-mail

18 Příbuzenský vztah nebo jiný obdobný poměr k zůstaviteli

Adresa pro doručování písemností – pouze v případě, že není datová schránka*)

18 Obec

20 PSČ

21 Ulice, část obce

22 Číslo popisné / č. orientační

Dále uvedená osoba je:

Zákonný zástupce (právní nástupce poplatníka*)

ano*)

ne*)

Zmocněnec

ano*)

ne*)

23 Příjmení

24 Jméno(-a)

25 Titul

26 Rodné číslo

Adresa místa pobytu zákonného zástupce (právního nástupce)*)

27 Obec

28 PSČ

29 Ulice, část obce

30 Číslo popisné / č. orientační

31 Stát

32 Telefon

33 E-mail

B. Právnícká osoba*)

34 Název právnické osoby

35 Právní forma

Osoba, která je oprávněna jednat jménem právnické osoby

36 Příjmení

37 Jméno(-a)

38 Titul

39 Funkce

Sídlo právnické osoby

40 Obec

41 PSČ

42 Ulice, část obce

43 Číslo popisné / č. orientační

44 Stát

45 Telefon

46 E-mail

*) nehodící se škrtněte

Daňové identifikační číslo (příp. RČIČ)

2. Údaje o zůstaviteli

47 Příjmení

48 Rodné příjmení

49 Jméno(-a)

50 Titul

51 Rodné číslo

Adresa místa pobytu fyzické osoby

52 Obec

53 PSČ

54 Ulice, část obce

Číslo popisné / č. orientační

55 Stát

56 Státní občanství

57 Poslední povolání

58 Datum úmrtí zůstavitele

3. Rozhodnutí soudu o nabytí dědictví

59 Název a adresa soudu

60 Číslo rozhodnutí soudu

61a Datum právní moci rozhodnutí příslušného orgánu (soudu), kterým bylo skončeno dědické řízení, tj. datum pro počátek běhu lhůty k podání RÁDNEHO přiznání.

Poslední den lhůty pro podání řádného přiznání vypočítáte takto: K uvedenému datu přičtete 30 dní a poslední den vepíšete do ř. 06 na 1. straně tiskopisu. Případně-li takto vypočtený den na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

61b Datum pro počátek běhu lhůty k podání DODATEČNÉHO přiznání, tj. datum zjištění důvodů pro jeho podání.

Do řádku vyplňte datum zjištění důvodů, že daň poplatníka má být vyšší nebo nižší než jeho poslední známá daň.

II. ODDÍL

Údaje o nabytém majetku

V případě DODATEČNÉHO PŘIZNÁNÍ uvádějte celé hodnoty, z nichž má být daň správně stanovena, nikoliv pouze hodnoty rozdílové.

A. MOVITÝ MAJETEK A NEMOVITOSTI, KTERÉ NEBYLY SOUČÁSTÍ OBCHODNÍHO MAJETKU ZŮSTAVITELE

a) Movité věci

Řádek		Cenu v Kč vyplní	
		poplatník	finanční úřad
62	Dopravní prostředky		
63	Umělecké sbírky, starožitnosti, obrazy a jiná umělecká díla, starožitné předměty z drahých kovů, historické a lovecké zbraně		
64	Zařízení bytů a rekreačních objektů		
65	Jiné movité věci		
66	Součet (ř. 62 + 63 + 64 + 65)		
67	Z ř. 66 movité věci osvobozené podle § 19 odst. 2 písm. a) a případné odst. 6 zákona		

b) Peněžní prostředky, vklady, cenné papíry a jiné pohledávky

Řádek		Cenu v Kč vyplní	
		poplatník	finanční úřad
68	Peněžní prostředky v české měně		
69	Peněžní prostředky v cizí měně		
70	Vklady na účtech u bank v české měně		
71	Vklady na účtech u bank v cizí měně		
72	Cenné papíry tuzemské		
73	Cenné papíry zahraniční		
74	Jiné pohledávky		
75	Součet (ř. 68 + 69 + 70 + 71 + 72 + 73 + 74)		
76	Z ř. 75 peněžní prostředky, vklady, cenné papíry osvobozené podle § 19 odst. 2 písm. b) a případně odst. 6 zákona		
77	Z ř. 75 částky penzijního připojištění osvobozené podle § 19 odst. 2 písm. c) a případně odst. 6 zákona		
78	Z ř. 75 nároky zůstavitele na odškodnění osvobozené podle § 20 odst. 5 zákona		

c) Majetková práva a jiné majetkové hodnoty

Řádek		Cenu v Kč vyplní	
		poplatník	finanční úřad
79	Majetková práva, kromě majetkových práv osvobozených podle § 19 odst. 6 zákona		
80	Jiné majetkové hodnoty, kromě majetkových hodnot osvobozených podle § 19 odst. 6 zákona		
81	Součet (ř. 79 + 80)		

d) Nemovitosti a majetkové podíly z transformace družstev

Řádek		Cenu v Kč vyplní	
		poplatník	finanční úřad
82	Nemovitosti a případně majetkové podíly z transformace družstev		
83	Z ř. 82 majetek osvobozený podle § 20 odst. 9 zákona ¹⁾		
84	Z ř. 82 majetek osvobozený podle § 20 odst. 12 a podle § 23 odst. 2 zákona		

¹⁾ zákon č. 357/1992 Sb., ve znění platném do 14. 8. 1998, vyřádko pouze při úmrtí zůstavitele do 14. 8. 1998 včetně

Daňové identifikační číslo (příp. RČIČ)

B. MOVITÝ MAJETEK A NEMOVITOSTI, KTERÉ BYLY SOUČÁSTÍ OBCHODNÍHO MAJETKU ZÚSTAVITELE, A PODÍLY ZÚSTAVITELE NA OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTECH A DRUŽSTVECH

a) Podnik, obchodní společnost, družstvo

Řádek		Cenu v Kč vyplní	
		poplatník	finanční úřad
85	Movité věci		
86	Vklady, cenné papíry, jiné pohledávky, peněžní prostředky		
87	Z f. 86 majetek osvobozený podle § 19 odst. 2 písm. b) a případně odst. 6 zákona		
88	Majetková práva a jiné majetkové hodnoty, kromě majetkových práv a jiných majetkových hodnot osvobozených podle § 19 odst. 6 zákona		
89	Nemovitosti		
90	Z f. 89 majetek osvobozený podle § 20 odst. 9 zákona ¹⁾		
91	Z f. 89 majetek osvobozený podle § 20 odst. 12 a podle § 23 odst. 2 zákona		
92	Obchodní majetek celkem (f. 85 + 86 + 88 + 89)		
93	Převzaté závazky		
94	Čisté obchodní jmění (f. 92 – 93)		

b) Podíl zůstavitele na obchodních společnostech a družstvech (vypovědací podíl, účast ve společnostech a družstvech – přechod práv a povinností)

Řádek		Cenu v Kč vyplní	
		poplatník	finanční úřad
95	Vypovědací podíl v obchodních společnostech a družstvech		
96	Účast ve společnostech a družstvech		
97	Součet (f. 95 + 96)		

C. POHLEDÁVKA ZA POZŮSTALÝM MANŽELEM (MANŽELKOU) Z TITULU VYPOŘÁDÁNÍ SPOLEČNÉHO JMĚNÍ MANŽELŮ

Řádek		Cenu v Kč vyplní	
		poplatník	finanční úřad
98	Pohledávka za pozůstalým manželem (manželkou) z titulu vypořádání společného jmění manželů		
99	Z f. 98 majetek osvobozený podle § 19 odst. 2 písm. a) a případně odst. 6 zákona		
100	Z f. 98 majetek osvobozený podle § 19 odst. 2 písm. b) a případně odst. 6 zákona		
101	Z f. 98 majetek osvobozený podle § 20 odst. 9 zákona ¹⁾		
102	Z f. 98 majetek osvobozený podle § 20 odst. 12 a podle § 23 odst. 2 zákona		

D. DĚDICKÝ PODÍL Z TITULU VYPOŘÁDÁNÍ DĚDICTVÍ VYPLÁCENÝ V PENĚZÍCH

Řádek		Cenu v Kč vyplní	
		poplatník	finanční úřad
103	Dědický podíl z titulu vypořádání dědictví		
104	Z f. 103 majetek osvobozený podle § 19 odst. 2 písm. a) a případně odst. 6 zákona		
105	Z f. 103 majetek osvobozený podle § 19 odst. 2 písm. b) a případně odst. 6 zákona		
106	Z f. 103 majetek osvobozený podle § 19 odst. 2 písm. c) a případně odst. 6 zákona		
107	Z f. 103 majetek osvobozený podle § 20 odst. 5 zákona		
108	Z f. 103 majetek osvobozený podle § 20 odst. 9 zákona ¹⁾		
109	Z f. 103 majetek osvobozený podle § 20 odst. 12 a podle § 23 odst. 2 zákona		

E. CELKOVÁ HODNOTA MAJETKU NABYTÉHO DĚDĚNÍM

Řádek		Cenu v Kč vyplní	
		poplatník	finanční úřad
110	Celková hodnota movitého majetku a nemovitostí (f. 66 + 75 + 81 + 82 + 94 + 97 + 96 + 103)		
111	Z f. 110 majetek osvobozený podle § 19 odst. 2 písm. a) a případně odst. 6 zákona (z f. 57 + 99 + 104)		
112	Z f. 110 majetek osvobozený podle § 19 odst. 2 písm. b) a případně odst. 6 zákona (z f. 76 + 87 + 100 + 105)		
113	Z f. 110 majetek osvobozený podle § 19 odst. 2 písm. c) a případně odst. 6 zákona (f. 77 + 106)		
114	Z f. 110 majetek osvobozený podle § 20 odst. 5 zákona (f. 78 + 107)		
115	Z f. 110 majetek osvobozený podle § 20 odst. 9 zákona ¹⁾ (f. 83 + 90 + 101 + 108)		
116	Z f. 110 majetek osvobozený podle § 20 odst. 12 a podle § 23 odst. 2 zákona (f. 84 + 91 + 102 + 109)		
117	Majetek osvobozený od daně (f. 111 + 112 + 113 + 114 + 115 + 116)		
118	Celková hodnota majetku po odpočtu majetku osvobozeného od daně (f. 110 – 117)		

III. ODDÍL

Dluhy, přiměřené náklady spojené s pohybem zůstavitele, odměna a hotové výdaje notáře, jiné povinnosti uložené v řízení o dědictví, dědická dávka prokazatelně zaplacená jinému státu z majetku v cizině

Řádek		Cenu v Kč vyplní	
		poplatník	finanční úřad
119	Dlužné daně a poplatky		
120	Dluhy na zákonném pojištění		

Řádek		Cenu v Kč vyplní	
		poplatník	finanční úřad
121	Pohledávka pozůstalého manžela (manželky) dle dohody o vypořádání společného jmění manželů		
122	Jiné dluhy, které přešly na dědice		
123	Výplaty podílů spoludědicům, které se odečítají od základu daně poměrným propočtem k neosvobozenému majetku		
124	Věcná břemena nebo jiná plnění zřízená na nemovitostech, výplaty podílů spoludědicům, které se odečítají od základu daně v plné výši		
125	Jiné povinnosti uložené v řízení o dědictví		
126	Přiměřené náklady spojené s pohřbem zůstavitele		
127	Odměna a hotové výdaje notáře		
128	Dědická dávka prokazatelně zaplacená jinému státu z majetku v cizině		
129	Součet (ř. 119 + 120 + 121 + 122 + 123 + 124 + 125 + 126 + 127 + 128)		
130	Dluhy a jiné povinnosti pro propočtení k neosvobozenému majetku (ř. 129 – 124)		

IV. ODDÍL

- a) Údaje o majetku přiznaném v posledním (předchozím) přiznání (podáváte-li dodatečné daňové přiznání)
- b) Údaje o posledně přiznaném majetku nabytém na základě původního projednání dědictví, podáváte-li řádné daňové přiznání z důvodu nabytí dalšího majetku na základě dodatečně projednaného dědictví

Řádek		Cenu v Kč vyplní	
		poplatník	finanční úřad
131	Movitý majetek a nemovitosti a případně majetkové podíly z transformace družstev (posledně přiznané)		
132	Z ř. 131 majetek osvobozený podle § 19 odst. 2 písm. a) a případně odst. 6 zákona		
133	Z ř. 131 majetek osvobozený podle § 19 odst. 2 písm. b) a případně odst. 6 zákona		
134	Z ř. 131 majetek osvobozený podle § 19 odst. 2 písm. c) a případně odst. 6 zákona		
135	Z ř. 131 majetek osvobozený podle § 20 odst. 5 zákona		
136	Z ř. 131 majetek osvobozený podle § 20 odst. 9 zákona ¹⁾		
137	Z ř. 131 majetek osvobozený podle § 20 odst. 12 a podle § 23 odst. 2 zákona		
138	Majetek osvobozený od daně (ř. 132 + 133 + 134 + 135 + 136 + 137)		
139	Dluhy, přiměřené náklady spojené s pohřbem zůstavitele, odměna a hotové výdaje notáře, jiné povinnosti uložené v řízení o dědictví, dědická dávka prokazatelně zaplacená jinému státu z majetku v cizině (posledně přiznané)		
140	Z ř. 130 věcná břemena nebo jiná plnění zřízená na nemovitostech, výplaty podílů spoludědicům, které se odečítají od základu daně v plné výši		
141	Dluhy a jiné povinnosti pro přepočtení k neosvobozenému majetku (ř. 139 – 140)		

V. ODDÍL**Přílohy**

Por. čís.	Název přílohy (její obsah)	Počet stran
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

Daňové přiznání sestavil

telefon e-mail

**PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘIZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM**

Údaje o zástupci*: Kód zástupce**):

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou), s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)

Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu: Datum

Otisk razítka

Vlastnoruční podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu

ÚDAJE O PODEPISUJÍCÍ OSOBĚ

Údaje o zástupci*): tyto údaje budou vyplňovány pouze v případech, kdy je daňové přiznání zpracováváno a podáváno zástupcem za daňový subjekt.

Kód zástupce):** bude vyplněn číselný kód podle níže uvedených typů zástupců

- 1 – zákonný zástupce;
- 2 – ustanovený zástupce;
- 3 – společný zástupce, smluvní zástupce;
- 4a – obecný zmocněnec – fyzická osoba i právnická osoba;
- 4b – fyzická osoba daňový poradce nebo advokát;
- 4c – právnická osoba vykonávající daňové poradenství.

Datum narození/ Evidenční číslo osvědčení daňového poradce/ IČ právnické osoby: bude vyplněno datum narození zástupce – fyzické osoby, nebo evidenční číslo osvědčení daňového poradce – fyzické osoby, nebo IČ právnické osoby – zástupce daňového subjektu.

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou), s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.): tyto údaje budou vyplňovány pouze v případech, kdy je daňové přiznání podáváno právnickou osobou, včetně případů, kdy je právnická osoba v postavení zástupce daňového subjektu, za nějž zpracovává a podává daňové přiznání.

Vlastnoruční podpis daňového subjektu/ Osoby oprávněné k podpisu: daňové přiznání bude opatřeno vlastnoručním podpisem buď přímo daňovým subjektem – fyzickou osobou podávající své daňové přiznání, nebo fyzickou osobou oprávněnou podepsat daňové přiznání za daňový subjekt – právnickou osobu a v případě zastoupení daňového subjektu zmocněnou fyzickou osobou (včetně daňového poradce), nebo fyzickou osobou oprávněnou podepsat za zmocněnou právnickou osobu (včetně právnické osoby vykonávající daňové poradenství).

Údaje o movitém majetku a nemovitostech
Důvody k podání dodatečného přiznání
dle § 141 odst. 5 daňového řádu

Číslo stránky / celkový počet stran

Popis majetku / Důvody	Cena v Kč